

Indholdsplan 2026-2027

**MUSIK
FILM
SKUESPIL
KUNST
IDRÆT**

**VESTERDAL
EFTERSKOLE**

Indholdsfortegnelse

Skolens grundlag	4
Skolens værdigrundlag	4
Undervisningsmiljøvurdering og trivselsmåling 2025	4
Skolens organisation	5
Forretningsorden for skolens bestyrelse	5
Bestyrelsen for Vesterdal Efterskole	7
Medarbejderråd	8
Elevråd	8
Grundskema 2025/2026	8
Årskalender 2025/2026	9
Årsfagsoversigt	10
Valgfagsoversigt	10
Fag, formål og indhold	11
Valgfag	11
Idræt, bevægelse og friluftsliv	11
Musik	14
Drama	16
Kunst og værkstedsfag	19
Film og medie	25
Musikteater	27
9. klasses fag	28
Naturfag – Fysik/kemi	29
Naturfag – Geografi	29
Naturfag – Biologi	30
Dansk	31
Engelsk	33
Matematik	34
Kristendom	37
Historie	38
Tysk	39
Idræt	40
Samfundsfag	41
10. klasses fag	41
Matematik	41
Dansk	44

Engelsk	47
10. FREM	48
Årsfag 10. klasse	49
Musikteori	49
Performance	51
Psykologi og filosofi	53
Kunst, håndværk og design	54
Fysik/kemi	57
Samfundsfag	59
Film/medie	59
Idræt 3D	60
PRO	60
Motion 10. klasse og PRO	61
Kor	62
Kraft	62
Kundskab	63
Seksuel dannelse	64
Inklusion	64
Vejledningsårsplan	65
Køkken	68
Skoledagens gang og indhold	69
Særlige dage, ture og arrangementer	72
Udtalelser og prøver	78
Tilsyn med elever	79
Vagtteams	81
Nattevagter	81
Huslærere	82

Skolens grundlag

Skolens værdigrundlag

Vesterdal Efterskoles værdigrundlag, som det fremgår af skolens vedtægter §2, stk. 1:

Vesterdal Efterskole bygger på det grundtvigske skolesyn om at oplyse, vække og engagere. Det sker bedst i et humørfyldt og farverigt dagligt samvær præget af livsglæde, oplevelser, omsorg og krav om ansvarlighed.

Målet er udvikling af elevernes personlighed med henblik på et positivt og aktivt engagement i skolelivet og tilværelsen i øvrigt. Respekten for det enkelte menneskes værdi og unikke egenskaber danner udgangspunkt for personlig og faglig udvikling.

Forskellighed er en styrke, og der skal gives plads for den enkeltes tanker og meninger i et forpligtende fællesskab, hvor samværet bygger på tolerance og respektfuld samtale.

Undervisningsmiljøvurdering og trivselsmåling 2025

Vesterdal Efterskole har ved hjælp af undervisningsministeriets trivselsværktøj udarbejdet UMV og trivselsmåling ultimo 2025.

Den samlede skolerapport kan læses her: [Formelle dokumenter](#) (scrol ned på siden).

Næste UMV udarbejdes ultimo 2028.

Skolens organisation

Forretningsorden for Vesterdal Efterskole

Stk. 1 - Sammensætning af bestyrelsen og mødedeltagere

Bestyrelsen består af 7 medlemmer og en suppleant valgt af skolekredsen på generalforsamlingen. Skolens forstander, viceforstander og en medarbejderrepræsentant deltager i bestyrelsens ordinære møder uden stemmeret.

Bestyrelsen kan vælge at invitere skolens revisor, udvalgte medarbejdere eller andre relevante personer til at medvirke ved behandlingen af et eller flere punkter på dagsordenen.

Stk. 2 - Konstituering

Efter generalforsamlingen indkalder formanden eller næstformanden til konstituering, der finder sted på førstkommende møde efter generalforsamlingen.

Selve konstitueringen ledes af det bestyrelsesmedlem, der har den højeste anciennitet i bestyrelsen. Bestyrelsen konstituerer sig med formand og næstformand.

Nye medlemmer får tilsendt skolens vedtægter, bestyrelsens forretningsorden, navne- og adresseliste.

På førstkommende ordinære bestyrelsesmøde efter konstitueringen godkender og regulerer bestyrelsen forretningsordenen.

Stk. 3 - Udvalg

Bestyrelsen kan til enhver tid nedsætte et udvalg til løsning af udvalgte opgaver.

Et udvalg kan tillægges kompetence til at træffe afgørelser i sager, hvis det aftales på bestyrelsesmøder.

Et udvalg skal informere bestyrelsen om beslutninger og give indsigt i udvalgets arbejde.

Stk. 4 - Bestyrelsesmøder

Bestyrelsens formand udarbejder i samarbejde med forstanderen dagsorden til bestyrelsesmøderne og indkalder skriftligt. Dagsorden udsendes af formanden eller - efter aftale - af forstanderen og skal være bestyrelsen i hænde senest fem dage før mødet.

Som udgangspunkt kan der på mødet kun behandles sager, som er nævnt på den udsendte dagsorden. Skal andre sager optages på dagsordenen, kan det kun ske, hvis alle medlemmer er til stede og vedtager det enstemmigt.

Det tilstræbes, at alle bilag vedr. beslutningspunkter udsendes sammen med dagsorden.

Bestyrelsens formand leder bestyrelsesmøderne. I formandens fravær ledes møderne af næstformanden.

I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Af ordinære bestyrelsesmøder afholdes mindst fire, men sædvanligvis seks til otte om året.

Stk. 5 - Indholdet af dagsorden på bestyrelsesmøderne

Dagsorden for et ordinært bestyrelsesmøde indeholder altid følgende punkter:

- Nyt om Vesterdal Efterskole – elevtal, dagligdag
- Personalet og trivsel på arbejdspladsen
- Eventuelt

En gang i kvartalet forelægges budgetopfølgning.

Stk. 6 - Beslutninger mellem møderne

Formanden kan undtagelsesvist foranledige, at der træffes beslutninger mellem to bestyrelsesmøder. Hvis det er af større karakter, skal der ske en skriftlig orientering af resten af bestyrelsen. Beslutningerne indføres i protokollen på efterfølgende bestyrelsesmøde.

Stk. 7 - Referater fra bestyrelsesmøder

Formanden sikrer, at alle beslutninger føres til referat. Referat underskrives på næstkommende møde.

Stk. 8 - Protokol

Bestyrelsesprotokollen arkiveres fortløbende og skal forefindes på forstanderkontoret.

Stk. 9 - Orientering af medarbejderne

I henhold til skolens personalepolitik orienteres medarbejderne om beslutninger truffet på bestyrelsesmøderne. Hvis ikke andet aftales påhviler det forstanderen at sikre dette.

Stk. 10 - Vedtægter og forretningsorden

Bestyrelsens opgaver, ansvar og arbejde, regler for beslutningsdygtighed og afstemninger, habilitet og tavshedspligt står i øvrigt beskrevet i skolens vedtægter.

Stk. 11 - Samarbejdet mellem bestyrelse og daglig ledelse

Til fremme af et godt samarbejde mellem bestyrelse og daglig ledelse er formanden og ledelsen i løbende dialog. Der afholdes LUS samtaler med forstanderen minimum 2 gange om året. Hvert år afholder formanden lønsamtale med forstanderen sidst på året.

Stk. 12 - Ansættelsesret

Bestyrelsen har for at smidiggøre processerne givet forstanderen fuld ansættelsesret i forhold til ansættelse af TAP-personalet.

Stk. 13 - Medarbejderinvolvering

Medarbejderne tages med på råd ved nye byggeprojekter, store investeringer og i forbindelse med markante justeringer af skolens profil.

Stk. 14 - Ikrafttræden og ændringer

Denne forretningsorden træder i kraft den 1. april 2026 og ændringer kan foretages af den til enhver tid valgte bestyrelse med optagelse af punktet på dagsordenen for et bestyrelsesmøde. Ændringer kan ske med almindelig stemmeflerhed.

Således vedtaget den 3. juni 2026

Bestyrelsen for Vesterdal Efterskole:

Finn Schousboe, formand
Tlf. 22 20 51 26

Birgit Reimers Dyrholm, næstf.
Taulov Kirkevej 38
7000 Fredericia
Tlf.: 28 40 52 20

Lone E. Jensen
Gl. Assensvej 1
5580 Nr. Aaby

Bente Fornitz
Berlin 32
5463 Harndrup

Simon Dyrholm
Timianvej 1
8240 Risskov

Arne Vingum Jensen
Boltinggårdvej 30
5750 Ringe

Julie Bukh Larsen
Assensvej 228
5580 Nr. Aaby
5500 Middelfart

Suppleant: Dina Vejling

Medarbejderråd

Medarbejderrådsformand er i skoleåret 2026-2027 Jens Katballe. Medarbejderrådet holder møder en gang ugentligt. Mødet er delt i en åben del, hvor der ikke kan diskuteres personspørgsmål, og en lukket del, hvor der tages sager op, der angår enkelte personer.

Elevråd

Der etableres et elevråd på skolen. Blandt elevrådets medlemmer vælges to repræsentanter til at deltage på den åbne del af medarbejdermøderne.

Grundskema 2026-2027

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
07.10-07.40	Morgenmad				
07.40-08.10			Morgenrengøring		
08.15-10.05	Undervisning	Undervisning	Undervisning	Undervisning	Undervisning
10.05-10.25	Formiddagsservering				
10.25-10.55	Samling	Samling	Samling 10.25-10.40	Samling	Samling
11.00-12.00	Undervisning	Undervisning	Undervisning 10.45-12.00	Undervisning	Undervisning
12.05-13.00	Frokost				
13.00-14.00	Undervisning	Undervisning	Værelsesrengøring 13.00-13.35	Undervisning	Undervisning
14.00-14.25	Servering	Servering	Gruppemøde 13.50-14.15	Servering	Servering
	Undervisning 14.25-16.15	Husmøde 14.25-15.05	Undervisning 14.25-16.30	Undervisning 14.25-16.15	Undervisning 14.25-15.25
	Værelsesoprydning 16.15-16.40	Undervisning 15.15-16.15		Værelsesoprydning 16.15-16.40	Weekend
17.45-18.15	Aftensmad				
18.30-19.30	Stilletime				
19.30-21.00	Aftenaktivitet			Fællesaften	
21.00-21.30	Aftensservering				
21.45-22.30	I eget hus				
22.30	Godnat - i egen seng				

Årskalender 2026-2027

juli 2026			august 2026			september 2026			oktober 2026			november 2026			december 2026		
1 On			1 Lø			1 Ti		36	1 To			1 Sø			1 Ti		49
2 To			2 Sø			2 On			2 Fr			2 Ma	Brobygning	45	2 On		
3 Fr			3 Ma		32	3 To	Ejby Natleb		3 Lø			3 Ti	Brobygning		3 To		
4 Lø			4 Ti			4 Fr			4 Sø			4 On	Brobygning		4 Fr		
5 Sø			5 On			5 Lø			5 Ma		41	5 To	Brobygning		5 Lø		
6 Ma		28	6 To			6 Sø			6 Ti	Vesterdal Mysteriet		6 Fr	Brobygning		6 Sø		
7 Ti			7 Fr			7 Ma		37	7 On	Vesterdal Mysteriet		7 Lø			7 Ma	OSO	50
8 On			8 Lø			8 Ti			8 To			8 Sø			8 Ti	OSO	
9 To			9 Sø	Skolestart		9 On	Husdag		9 Fr	Forældresamtaler		9 Ma		46	9 On	OSO	
10 Fr			10 Ma	Introdage	33	10 To			10 Lø			10 Ti			10 To	OSO	
11 Lø			11 Ti	Introdage		11 Fr			11 Sø			11 On			11 Fr	OSO	
12 Sø			12 On	Introdage		12 Lø	Familiedag		12 Ma		42	12 To	Fællesskabende døgn		12 Lø		
13 Ma		29	13 To			13 Sø			13 Ti			13 Fr	Fællesskabende døgn		13 Sø		
14 Ti			14 Fr			14 Ma		38	14 On			14 Lø			14 Ma		51
15 On			15 Lø			15 Ti			15 To			15 Sø			15 Ti	Gruppesamtaler	
16 To			16 Sø			16 On			16 Fr			16 Ma		47	16 On	Gruppesamtaler	
17 Fr			17 Ma		34	17 To	Mudrace		17 Lø			17 Ti			17 To	Juleafslutning	
18 Lø			18 Ti			18 Fr			18 Sø			18 On			18 Fr	Juleafslutning	
19 Sø			19 On	Gruppetur		19 Lø			19 Ma		43	19 To			19 Lø		
20 Ma		30	20 To	Gruppetur		20 Sø			20 Ti			20 Fr			20 Sø		
21 Ti			21 Fr			21 Ma		39	21 On			21 Lø			21 Ma		52
22 On			22 Lø			22 Ti			22 To			22 Sø			22 Ti		
23 To			23 Sø			23 On			23 Fr			23 Ma		48	23 On		
24 Fr			24 Ma		35	24 To			24 Lø			24 Ti	Musiktour		24 To		
25 Lø			25 Ti	Godaw fest		25 Fr			25 Sø			25 On	Musiktour		25 Fr	Juledag	
26 Sø			26 On			26 Lø	Blive på skolen weekend		26 Ma		44	26 To			26 Lø	2. Juledag	
27 Ma		31	27 To			27 Sø	Efterskolernes dag		27 Ti			27 Fr			27 Sø		
28 Ti			28 Fr	Klimafolkemødet		28 Ma		40	28 On			28 Lø			28 Ma		53
29 On			29 Lø			29 Ti			29 To			29 Sø	Julearrangement		29 Ti		
30 To			30 Sø			30 On			30 Fr			30 Ma		49	30 On		
31 Fr			31 Ma		36				31 Lø						31 To		

januar 2027			februar 2027			marts 2027			april 2027			maj 2027			juni 2027		
1 Fr			1 Ma		5	1 Ma		9	1 To			1 Lø			1 Ti		22
2 Lø			2 Ti			2 Ti			2 Fr			2 Sø	Undervisningsdag fra kl 16.00		2 On		
3 Sø			3 On			3 On			3 Lø			3 Ma	Skriftlige prøver	18	3 To	Gruppeaften	
4 Ma		1	4 To	Skitur		4 To			4 Sø			4 Ti	Skriftlige prøver		4 Fr		
5 Ti			5 Fr	Skitur		5 Fr			5 Ma		14	5 On	Skriftlige prøver		5 Lø	Grundlovsdag	
6 On			6 Lø	Skitur		6 Lø			6 Ti			6 To	Kr. Himmelfart		6 Sø		
7 To			7 Sø	Skitur		7 Sø			7 On			7 Fr			7 Ma	Mundtlige prøver	
8 Fr			8 Ma	Skitur		8 Ma		10	8 To	"Jagten - først til buffeten"		8 Lø			8 Ti	Mundtlige prøver	23
9 Lø			9 Ti	Skitur		9 Ti			9 Fr			9 Sø			9 On	Mundtlige prøver	
10 Sø			10 On	Skitur		10 On			10 Lø			10 Ma	Evt. skriftlige prøver	19	10 To	Mundtlige prøver	
11 Ma		2	11 To	Skitur		11 To			11 Sø			11 Ti			11 Fr	Mundtlige prøver	
12 Ti	Galla		12 Fr	Skitur		12 Fr			12 Ma		15	12 On			12 Lø		
13 On			13 Lø			13 Lø	Gl. elevdag		13 Ti			13 To	Frame Filmfestival		13 Sø		
14 To			14 Sø			14 Sø			14 On			14 Fr			14 Ma	Mundtlige prøver	24
15 Fr			15 Ma		7	15 Ma	Musikteater	11	15 To			15 Lø			15 Ti	Mundtlige prøver	
16 Lø			16 Ti			16 Ti	Musikteater		16 Fr			16 Sø	Pinsedag		16 On	Mundtlige prøver	
17 Sø			17 On			17 On	Musikteater		17 Lø			17 Ma	2. pinsedag	20	17 To	Mundtlige prøver	
18 Ma		3	18 To			18 To	Musikteater		18 Sø			18 Ti			18 Fr	Valgfredsdag	
19 Ti			19 Fr			19 Fr	Musikteater		19 Ma		16	19 On	HUN-KAN Festival		19 Lø		
20 On			20 Lø			20 Lø	Musikteater		20 Ti	Korstævne		20 To			20 Sø		
21 To			21 Sø			21 Sø	Musikteater		21 On			21 Fr			21 Ma	Afslutningsdage	25
22 Fr			22 Ma		8	22 Ma	Musikteater	12	22 To			22 Lø			22 Ti	Afslutningsdage	
23 Lø			23 Ti			23 Ti	Musikteater		23 Fr			23 Sø			23 On	Afslutningsdage	
24 Sø			24 On			24 On	Musikteater		24 Lø			24 Ma	Forberede musikfestival	21	24 To	Afslutningsdage	
25 Ma		4	25 To			25 To	Skærtorsdag		25 Sø			25 Ti	Musikfestival		25 Fr	Afslutningsdage	
26 Ti			26 Fr			26 Fr	Langfredag		26 Ma		17	26 On	"Så minder kan skabes"		26 Lø	Sidste dag	
27 On			27 Lø			27 Lø			27 Ti	OL på Vesterdal		27 To			27 Sø		
28 To			28 Sø			28 Sø	Påskedag		28 On			28 Fr			28 Ma		26
29 Fr						29 Ma	2. påskedag	13	29 To			29 Lø			29 Ti		
30 Lø						30 Ti			30 Fr			30 Sø			30 On		
31 Sø	VesterVærk udstilling					31 On						31 Ma		22			

Årsfagsoversigt

Eleverne i 10. klasse har undervisning i årsfag. De elever, som går i PRO klassen, vælger et enkelt årsfag, mens de øvrige elever i 10. klasse vælger 3 årsfag. Eleverne kan vælge mellem følgende fag:

- Musikteori
- Performance
- Psykologi og filosofi
- Kunst, håndværk og design
- Fysik/Kemi
- Samfundsfag
- Film og medie
- Idræt 3D

Valgfagsoversigt

Valgfagene afvikles over kortere perioder af varierende længde. Eleverne har 8 forskellige valgfag i løbet af skoleåret. Der udbydes valgfag indenfor følgende 5 hovedemner: 1) Idræt, bevægelse og friluftsliv, 2) Musik og sang, 3) Drama, 4) Kunst og værkstedsfag, 5) Film og medie.

Faggruppe/Periode	1 (uge 33-41)	2 (uge 34-47)	3 (uge 40-48)	4 (uge 47-4)	5 (uge 49-5)	6 (musikteater)	7 (uge 13-21)	8 (uge 19-25)
Idræt, bevægelse og friluftsliv	Friluftsliv og mad	Krop, knold og køkken	Volley	Sund i krop og sjæl	Badminton og andre netspil	Dans	Amerikansk fodbold	Verdensidræt
								Friluftsliv og Dansk Folkeferie
Musik og sang	Sammenspil	Musikturné	Sangskrivning	Sammenspil for begyndere	Sammenspil	Band	Festivalband 1	
			Musikturné	Begynderguitar		Sang	Festivalband 2	
Drama	Teatertapas	Ekspressiv teater	Ekspressiv dans	Teatersport og sort teater	Klassisk drama og monologer	Skuespil		Revy
					Dogme og devising			
Kunst og værkstedsfag	Tegning og akvarel	Baileys Krea Bazar	Julegaveværksted	Croquis	Keramik	Kostume og sminke	Raku keramik	Street Art
	Brugsting i keramik	Træsløjt og vildmarksliv	Linoleumstryk	Storhedsvanvid	Maleri	Byg det op	Hyg og byg	Hartvigs heksegryde
	Syccessories - Pep dit outfit op	Recycling - Pimp dit værelse		Det' dælme denim			Nørklerier med garn	
Film og medie	Musikvideo	Foto	Content Creator	Shortcuts og skifilm		Visuals	Retrofoto	Hyldet til året

Fag, formål og indhold

Valgfag

Idræt, bevægelse og friluftsliv

Friluftsliv og mad

Friluftsliv er faget, hvor eleverne i hyggeligt fællesskab bliver klogere på naturen, sig selv og hinanden.

Formålet er, at eleverne får erfaringer med at være i naturen. De skal gerne opnå en følelse af forbundethed, hvilket er væsentligt i bestræbelserne på, at eleverne bliver handlekraftige i forhold til at passe på klimaet og miljøet.

I valgfaget friluftsliv foregår alle aktiviteter udendørs. Vi er nogle gange på skolens område, og andre gange tager vi ud i verden.

Eleverne skal tilberede mad over bål og i stormkøkken. De skal finde, fange og plukke ting i naturen, som tilberedes og indtages. Eleverne vil desuden blive udsat for masser af fysiske udfordringer, som orienteringsløb i skovene samt aktiviteter ved, i og på vand (f.eks. snorkling og tømmerflådebygning).

Krop, knold og køkken

I dette valgfag arbejder vi med kroppens og knoldens grundform og udviklingen af dem begge. Det sker i form af fitness, puls- og styrketræning, outdoor aktiviteter samt forskellige tilgange til at skabe ro i krop og hoved. Vi skal bl.a. lave yoga, hvor eleverne gennem de fysiske yogaøvelser lander i deres kroppe. På samme vis arbejdes der med meditation for at opnå ro og balance.

Derudover stifter eleverne bekendtskab med sundhed i et bredt positivt perspektiv. Det betyder, at træning lige såvel kan være en time i motionsrummet, som en sejltur i kano.

En del af faget vil foregå i køkkenet, hvor vi laver sunde alternativer til junkfood og snacks samt undersøger de forskellige grundsmages betydning for maden. Denne del udgør ikke det primære indhold i faget, men et supplement til den fysiske og mentale træning.

Volleyball

Målet med valgfaget volleyball er

- at eleverne tilegner sig tekniske og taktiske færdigheder i volley
- at eleverne udvikler sig på holdet i forhold til holdånd, opbakning og positiv respons
- at eleverne finder glæde ved at udvikle og forfine det færdige spil

Eleverne deltager i en turnering mod andre efterskoler i lokalområdet.

Sund i krop og sjæl

I dette valgfag arbejder vi med trivsel, velvære og balance mellem krop og sind. Gennem forskellige aktiviteter får eleverne mulighed for at mærke sig selv, finde ro i en travl hverdag og styrke både deres fysiske og mentale sundhed.

Vi skal arbejde med yoga, udstrækning, smidigheds- og udholdenhedstræning, meditation og mindfulness. Eleverne vil blive præsenteret for forskellige former for yoga og lære, hvordan øvelserne kan bidrage til både styrke, fokus og indre ro. Derudover skal vi afprøve forskellige måder at meditere og fordybe os på, så den enkelte elev får redskaber til at skabe balance og nærvær i hverdagen.

Faget handler ikke om at præstere, men om at være nysgerrig på sig selv og udvikle sin kropsbevidsthed. Vi skal udforske, hvordan bevægelse, afslapning og sunde vaner kan bidrage til øget trivsel og livsglæde.

En del af undervisningen foregår i køkkenet, hvor vi laver enkle og sunde retter og snacks. Her arbejder vi med sammenhængen mellem kost, energi og velvære som et supplement til den fysiske og mentale træning.

Badminton og andre netspil

Målet med valgfaget er, at eleverne

- tilegner sig tekniske færdigheder inden for forskellige netspil
- samarbejder om at udvikle spillene
- får indsigt i kroppens fysiske funktioner
- får kendskab til faktorer, der har betydning for en spillers præstationer

Indholdet i faget består primært i badminton, men eleverne kommer også til at prøve kræfter med minitennis, pickleball, padel og diverse småspil. Der spilles turnering mod andre efterskoler.

Amerikansk fodbold

I dette valgfag bliver eleverne præsenteret for amerikansk fodbold. Det sker primært i en tillempet udgave af spillet kaldet *flag-football*, som fungerer godt til at introducere eleverne for spillet. De vil gennem øvelser tilegne sig de forskellige elementer, som spillene bygger på. Det gælder f.eks. kasteteknik, løbemønstre og tackleformer. Derudover gennemgås spillenes regler og de mest grundlæggende taktiske elementer. Alt sammen med det mål, at komme til at spille rigtigt.

Som en del af forløbet indlægges – i det omfang det kan lade sig gøre - ture til Middelfart, Odense eller Kolding, hvor eleverne skal prøve at træne amerikansk fodbold med udstyr. Det vil sige hjelme og skulder-/brystbeskyttelse.

Ca. 15 % af tiden spilles der med udstyr (kontaktsport – eleverne deltager så meget de har lyst til/mod på). De resterende ca. 85 % af tiden arbejdes med flag football (ikke kontaktsport – og derfor uden beskyttelsesudstyr).

Valgfaget er for alle elever, der har lyst til og interesse for at prøve amerikansk fodbold. Evnerne ser vi på, når forløbet går i gang. De elever, der har erfaring med de forskellige udgaver af spillet, er naturligvis også velkomne til at deltage og vil få rig mulighed for at byde ind med/stå for konkrete øvelser og småspil undervejs i forløbet.

Verdensidræt

Valgfaget tager udgangspunkt i det faktum, at mange af verdens lande har en eller flere idrætsdiscipliner, der i det pågældende land betragtes som nationalsporten.

I Verdensidræt kommer eleverne på en "rejse" verden rundt med de forskellige nationalsportsgrene som omdrejningspunkt.

Rejsen begynder i Danmark, hvor håndbold for godt 100 år siden blev opfundet. Derefter går det videre til fodbold i England, petanque i Frankrig, beachvolley i Brasilien, baseball i USA, golf i Skotland, streetbasket i Harlem osv.

Eleverne vil gennem få og enkle øvelser tilegne sig de forskellige elementer, som spillene bygger på. Derudover gennemgås spillenes regler og de mest grundlæggende taktiske elementer. Alt sammen med det mål, at komme til at afprøve sportsgrenene så meget af tiden som muligt. Da rejsen er lang og tiden kort, vil disciplinerne kun vare en dag. Eneste undtagelse er baseball, som pga. tekniske elementer kræver to undervisningsgange.

Ud over det rent idrætslige indeholder forløbet også et mere 'kulturelt' element, som er mindst lige så vigtigt. Der er til hver disciplin en dresscode – f.eks. skal eleverne i forbindelse med softball synge nationalmelodi inden kampen, spise hotdogs og drikke cola i pausen samt - naturligvis – vælge holdenes egen intromusik.

Friluftsliv og Dansk Folkeferie

Friluftsliv og Dansk Folkeferie er et delt valgfagsforløb. Halvdelen står på friluftsliv eller Survival of the fittest og den anden halvdel står på Dansk Folkeferie med ture til spændende steder. Fælles for begge dele er, at eleverne skal ud, være aktive og samle på eventyr og oplevelser sammen.

Friluftsliv

Friluftsliv foregår udenfor - og helt uden adgang til hverken Google eller AI. Der er altid godt vejr i friluftsliv, selv når det regner. Vi skal finde og fange spiselige ting i naturen, tilberede det over bål eller Trangia og indtage vores fangst. Vi skal udfordre fysiske aktiviteter, som orienteringsløb i skovene, aktiviteter ved, i og på vand. Vi skal svede i en selvbygget svedhytte, mens suppen står og simrer. Friluftsliv er faget, hvor eleverne, i hyggeligt selskab og fællesskab, bliver klogere på naturen, sig selv og det sociale liv.

Folkeferie

Sommeren er over os, og feriesæsonen står for døren. I Dansk Folkeferie tager vi på ferie – aktiv ferie! Hver valgfagsgang udfordrer vi en ny ferieform, med åbent og positivt sind. Vi skal på bondegårdsferie, cykelferie, vandreferie, på museum på en gråvejrsdag, på campingferie og aktiv

ferie - men IKKE på charterferie! Hver gang udpeges en destination i lokalområdet og en ferieform, og så tager vi glade afsted på dagens ferie, med stråhat, vandrerygsæk, bøllehat, kamera, gul regnjakke eller hvad der nu passer bedst til dagen.

Formålet med forløbet er at vise eleverne nogle af de mange muligheder, der ligger lige for næsen af os - i naturen og i vores lokalområde. Eventyret ligger ikke nødvendigvis kun gemt på den anden side jorden, men måske lige om hjørnet. De skal opleve værdien af at gøre noget sammen, af at opsøge muligheder og oplevelser, og af at gå lidt andre veje end dem vi plejer at betræde.

Musik og sang

Sammenspil

Der arbejdes med indstudering af et alsidigt udvalg af numre inden for den rytmiske musik. Centralt i undervisningen står arbejdet med puls- og rytmeformemmelse, dynamik, melodispil, intonation og becifringer samt det musikalske udtryk som helhed. Der lægges i denne proces vægt på, at eleverne formår at sætte deres personlige præg på musikken og ikke udelukkende kopierer andre kunstnere. Evnen til at lytte og samtidig spille sammen med andre skærpes. Eleverne skal kunne forholde sig kritisk til musikken og komme med bud på, hvordan den fremføres. Gennem undervisningen skal de forstå vigtigheden af, at et godt produkt kræver en aktiv og vedvarende indsats gennem indstuderingen og den fælles øvning.

I undervisningen inddrages relevante instrumenter og sang. Den enkelte elev får gennem sammenspiillet udviklet sine egne færdigheder på sit instrument og derigennem et større kendskab til instrumentets tekniske og klanglige muligheder.

Forløbet slutes af med en koncert for skolens elever.

Musikturné

Der arbejdes med indstudering af et alsidigt udvalg af numre indenfor den rytmiske musik. Centralt i undervisningen står arbejdet med puls- og rytmeformemmelse, dynamik, melodispil, intonation og becifringer samt det musikalske udtryk som helhed. Der lægges i denne proces vægt på, at eleverne formår at sætte deres personlige præg på musikken og ikke udelukkende kopierer andre kunstnere. Evnen til at lytte og samtidig spille sammen med andre skærpes. Eleverne skal kunne forholde sig kritisk til musikken og komme med bud på, hvordan den fremføres. Gennem undervisningen skal de forstå vigtigheden af, at et godt produkt kræver en aktiv og vedvarende indsats gennem indstuderingen og den fælles øvning.

I undervisningen inddrages relevante instrumenter og sang. Den enkelte elev får gennem sammenspiillet udviklet sine egne færdigheder på sit instrument og derigennem et større kendskab til instrumentets tekniske og klanglige muligheder.

Forløbet afsluttes med en koncertturné, hvor eleverne kommer til at spille for et publikum på friskoler, efterskoler og folkeskoler. Der indgår således et element af formidling i undervisningen, idet eleverne skal opnå fortrolighed med at spille for andre.

Sangskrivning

I sangskrivning bliver eleverne kastet ud i sangskrivningens mangfoldige kunst. De skal arbejde med færdigheder indenfor tekstskrivning, komposition, arrangement og indspilning, som alt sammen er nødvendigt for at kunne nå fra idé til færdig sang. Undervejs bliver de stillet både bundne og åbne opgaver, og de kommer til at arbejde både selvstændigt og i grupper.

Målsætningen er, at eleverne efter endt forløb får følelsen af at blive bedre til at nå fra idé til færdigt produkt gennem en proces, der i kraft af sin kreative natur kan være svær at navigere i, og at de får skrevet sange, som de er stolte af og glade for. Disse sange kan både være springbrættet til at bevæge sig videre ud i det musikalske univers, og de kan være et minde eller vidnesbyrd fra deres efterskoletid.

Sammenspil for begyndere

Sammenspil for begyndere er et musikfag for elever uden eller med meget begrænset erfaring med at spille musik. Faget skal skabe en tryk indgang til musikken, hvor eleverne kan afprøve forskellige instrumenter og opleve glæden ved at skabe noget sammen. Der lægges vægt på deltagelse, nysgerrighed og fælles læring frem for individuel præstation og musikalsk perfektion.

Mål

- At give eleverne en tryk og positiv introduktion til sammenspil.
- At lade eleverne afprøve forskellige instrumenter og opdage egne interesser.
- At udvikle grundlæggende musikalske færdigheder som rytme, puls, form og samspil.
- At styrke elevernes evne til at lytte og tilpasse sig en musikalsk helhed.
- At give eleverne mod på at øve sig, begå fejl og lære sammen med andre.

Indhold

Eleverne introduceres til forskellige instrumenter og deres funktion i et band eller ensemble. De arbejder med enkle rytmer, akkorder, melodier og musikalske forløb og undersøger, hvordan de enkelte instrumenter spiller sammen.

Undervisningen er praktisk og legende og tager udgangspunkt i elevernes forskellige forudsætninger.

Gennem fælles øvning lærer eleverne at lytte til hinanden, holde deres egen musikalske rolle og bidrage til et fælles udtryk. Fokus er på processen, fællesskabet og glæden ved at spille musik sammen.

Begynderguitar

I valgfaget begynderguitar skal eleverne lære at spille på guitar. Så kort og præcist kan målsætningen for faget formuleres. Der er dog et lille aber dæbei. For samlet set består faget kun af 9 undervisningsgange (= 27 timer), hvilket i sig selv ikke er nok til at mestre instrumentet.

Valgfagsperioden er dog placeret hen over juleferien, skituren og vinterferien, så alt i alt er der 14 uger fra faget start til dets afslutning. Det er i praksis tid nok til at få styr på fingrene og kunne kalde sig guitarist, hvis man vel at mærke øver sig mellem undervisningsgangene.

Vi starter fra begyndelsen og bevæger os så meget fremad, som det overhovedet er muligt på den tid, der er til rådighed. Der vil som udgangspunkt primært blive fokuseret på akkordspil - herunder også fingerspil og de forjættede barréakkorder. Det kan – især i begyndelsen - være hårdt at øve guitar 3 timer i træk. Derfor skal eleverne også bruge noget tid på at finde sange til og sammensætte en ny "bålmappe", som kan bruges både til skolebrug og fritidsbrug.

Faget henvender sig til alle de elever, der har lyst til at lære at spille på guitar – inkl. dem, der kan en smule i forvejen og gerne vil blive bedre.

Festivalband

Der arbejdes med indstudering af et alsidigt udvalg af numre indenfor den rytmiske musik. I dette forløb arbejdes især med numre indenfor genrerne funk og disco.

Centralt i undervisningen står arbejdet med puls- og rytmeformemmelse, dynamik, melodispil, intonation og becifringer samt det musikalske udtryk som helhed. Der lægges i denne proces vægt på, at eleverne formår at sætte deres personlige præg på musikken og ikke udelukkende kopierer andre kunstnere. Evnen til at lytte og samtidig spille sammen med andre skærpes. Eleverne skal kunne forholde sig kritisk til musikken og komme med bud på, hvordan den fremføres. Gennem undervisningen skal de forstå vigtigheden af, at et godt produkt kræver en aktiv og vedvarende indsats gennem indstuderingen og den fælles øvning.

I undervisningen inddrages relevante instrumenter og sang. Den enkelte elev får gennem sammenspillet udviklet sine egne færdigheder på sit instrument og derigennem et større kendskab til instrumentets tekniske og klanglige muligheder.

Centralt for dette forløb er også formidlingen af det indøvede. Forløbet afsluttes med en koncert, hvor sammenspilsholdet deltager i skolens musikfestival, som en festival for efterskoleelever med deltagelse af 6 andre efterskoler. Her får eleverne oplevelsen af at spille på en stor scene med professionel lydmand og PA-anlæg for et publikum på 400-500 efterskoleelever.

Drama

Teatertapas

I Teatertapas skal eleverne stifte bekendtskab med en masse forskellige teaterteknikker og former for teater – bl.a. Anne Bogarts viewpoints, børneteater, dogmeteater, teatersport og forumteater. Det er små smagsprøver, som har til hensigt at lære eleverne, hvordan de enkelte teknikker kan gøre en forskel.

Dette valgfag er målrettet de elever, der brænder for at stå på scenen og ønsker at udvikle sig inden for teater. Erfaring betyder ikke noget – eleverne kan være enten nybegyndere eller øvede – men de skal have lyst til at fordybe sig i arbejdet med teater og turde kaste sig ud i nye teaterøvelser og udtryk.

Ekspressiv teater

Dette valgfag giver eleverne mulighed for at udforske den spændende verden af ekspressivt teater. Sammen finder vi frem til, hvilke elementer forestillingen skal indeholde, og valgfaget

afsluttes med en lille forestilling, som både vises for skolen og som en turnéforestilling for lokale folkeskoler.

Forestillingen udspringer af elevernes verden – af hvad der fylder for eleverne lige nu? Det kan være temaer, som er relevante for unge - fx usikkerhed, kærlighed, valg, identitetskriser eller venskaber. Gennem benspænd, dogmer, improvisationer og musik skaber vi sammen indholdet, fastlægger budskabet og udvikler forestillingen.

I dette valgfag fokuserer vi på at udforske følelser, udtryk og dybdegående karakterpræstationer på scenen. Eleverne skal ikke være bange for at sætte ord og krop i spil på forskellige måder.

Ekspressiv teaterforestilling er for elever, der brænder for at stå på scenen og ønsker at udvikle sig inden for teater. Erfaring betyder ikke noget – eleverne kan være enten nybegyndere eller øvede – men de skal have lyst til at fordybe sig i arbejdet med teater og turde kaste sig ud i nye teaterøvelser og udtryk.

Ekspressiv dans

Ekspressiv dans handler om at udtrykke sig. Vi skal kombinere det ekspressive med moderne dans og ende med en lille visning. Vi arbejder ud fra lærerstyrede teknikker, men indholdet skal eleverne selv være med til at skabe. Eleverne skal bl.a. stifte bekendtskab med Rudolf Laban og Anne Bogart.

Målet er at udfordre elevernes forståelse for "det tilladte" inden for dans og at lære dem at være modige, når de skal lave koreografier. Eleverne skal ligeledes trænes i at lave koreografier og arbejde sammen som dansetrup.

Teatersport og sort teater

Faget skal give eleverne mod til at stå frem, improvisere og indgå aktivt i et kreativt fællesskab. Gennem teater og improvisation arbejder eleverne med nærvær, fantasi, samarbejde og evnen til at turde gribe øjeblikket. Målet er, at eleverne oplever, at man ikke behøver være perfekt for at skabe noget sjovt og interessant sammen.

Eleverne skal:

- udvikle deres mod og selvtillid i mødet med andre
- træne improvisation, nærvær og spontanitet
- lære at skabe karakterer, scener og fortællinger
- blive bedre til at samarbejde og bygge videre på andres idéer
- øve sig i at håndtere det uforudsigelige og turde fejle
- opleve teater som både scenisk kunstform og socialt eksperiment.

Konkret indhold:

Eleverne arbejder med teatersport, long form-improvisation, forumteater og sort teater. Der arbejdes med improvisationsøvelser, karakterarbejde, scenisk nærvær, fortælling og samarbejde. I teatersport og long form skaber eleverne scener og historier i øjeblikket, mens forumteater giver mulighed for at undersøge forskellige dilemmaer og handlemuligheder. I usynligt teater flyttes

spillet ud i virkeligheden, hvor eleverne arbejder med at skabe situationer, som publikum ikke nødvendigvis ved er teater.

Faget kræver ikke, at man tør stå forrest fra første dag – men det kræver lyst til at lege, prøve sig frem og sige ja til det, der opstår.

Klassisk drama og monologer

Klassisk drama og monologer er valgfaget for dig, der ønsker at arbejde dybdegående med rollearbejde, teatermetoder og skuespillerteknikker. Valgfaget er særligt henvendt til elever, som gerne vil have en rolle i årets musikteater, da forløbet fungerer som en direkte optakt og introduktion til musikteaterforestillingens arbejdsformer og materiale.

I dette valgfag lærer eleverne at fortolke og fremføre monologer/tekster på en overbevisende og autentisk måde samt udvikle færdigheder inden for stemmebrug, kropssprog og scenetilstedeværelse. Eleverne møder også de metoder/teknikker, vi bruger for at udvikle scener på, når der arbejdes med musikteater, idet der ikke arbejdes ud fra et færdigt manuskript.

Vi fordyber os i skuespillets grundlæggende håndværk. Gennem arbejde med klassiske dramatekster lærer du at analysere undertekst, finde din karakters drivkraft og bruge din stemme og diktion med gennemslagskraft.

Vi træner intensivt på kropssprog, timing og den sceniske tilstedeværelse, der gør samspillet med dine medspillere levende og troværdigt. Valgfaget er for dig, der vil styrke dit skuespillertalent og lære klassiske sceniske metoder, uanset om du er ny på scenen eller allerede har erfaring.

Dogme og devising

I dette valgfag stifter eleverne bekendtskab med den særlige proces at skabe scenekunst gennem benhårde dogmer og devising. Metoden handler om at opsætte faste rammer eller benspænd for hinanden og derpå hurtigt generere små, levende scener, som "devises" (skabes) frem undervejs.

Eleverne kommer til at arbejde under tidspres, hvilket også er en del af formålet. Det lærer dem nemlig at handle på deres første indskydelse, gå med den idé, der opstår, og undgå at overtænke processen. Kunsten er at turde handle i nuet. Det er ikke som impro-teater – man må gerne øve på replikker og scenegang, men ikke for længe.

Valgfaget henvender sig til elever, der har lyst til at prøve kræfter med skabende teaterarbejde, og som tør kaste sig ud i det uvisse. Erfaring betyder ikke noget – det vigtigste er modet til at samarbejde, tænke ud af boksen og acceptere de benspænd, holdet bliver præsenteret for.

Revy

Valgfaget "Revy" skal give eleverne mulighed for at skabe en fælles revy fra idé til færdig forestilling. Gennem humor, musik, parodier og scenisk optræden arbejder eleverne med kreativitet, samarbejde og modet til at stå frem. Målet er at skabe en revy, der både underholder, overrasker og tager kærligt og humoristisk afsæt i livet på efterskolen.

Eleverne skal:

- udvikle idéer og omsætte dem til sketches, sange og scenenumre
- arbejde med humor, karakterer og scenisk fremførelse
- skrive og tilpasse egne tekster og sange
- arbejde med parodi og satire på en respektfuld og inkluderende måde
- samarbejde om at udvikle og gennemføre en fælles forestilling
- opleve glæden ved at skabe noget sammen og stå på scenen foran andre.

Konkret indhold:

Eleverne arbejder med at udvikle en revy med udgangspunkt i livet på efterskolen. De skaber i grupper egne sketches, sange og parodier med inspiration fra hverdagen og interne efterskoleminder.

Der arbejdes i dette valgfag med idéudvikling, manuskriptskrivning, sangtekster, musik, karakterarbejde, timing og samspil. Eleverne får mulighed for at arbejde både foran og bag "scenen" med f.eks. rekvisitter, kostumer, musik og scenografi. Det hele udvikles i fællesskab og afsluttes med en færdig forestilling for skolens elever og ansatte. Fokus er på fællesskab, humor og kreativitet – og på at turde lave noget, der kun kan opstå netop på Vesterdal.

Kunst og værkstedsfag

Tegning og akvarel

I dette valgfag skal eleverne arbejde med farvelære og materialer. De skal lave både fælles og individuelle projekter, som skal tage udgangspunkt i at opnå et større kendskab til materialer som oliekridd og akvarelmaling.

Eleverne skal designe og skitsere deres egne billeder ud fra en fælles opgave, hvor de skal lære at have fokus på både komposition og farvekombination. Forløbet afsluttes med et større værk i akvarel, hvor eleverne skal designe en plakat med flere elementer.

Brugsting i keramik

I dette forløb skal elever primært arbejde med at producere brugsting i stentøjsler. Eleverne skal selvfølgelig have en grundlæggende indføring i lerets egenskaber, arbejdsteknikker, tørrings- og brændingsprocessen samt diverse overfladebehandlinger, mens de selv arbejder og afprøver lerets muligheder. Der vil især være fokus på at lære at dreje, så eleverne kan fremstille skåle, krus, kander m.m.

De skal også fordybe sig i dekorationsteknikker – så deres værker kan få et personligt udtryk. Der vil være en del bundne opgaver, som alle skal arbejde med, og derudover er det op til elevernes idérigdom, hvad de vil lave. De bundne opgaver som enten kan drejes eller modelleres er klinker/relief, plantepotter, fade, skåle og krus.

Skulpturelt skal eleverne arbejde med at lave en skulpturel krukke/vase. Forløbet afsluttes med en udstilling af elevernes værker.

Syccessories – Pep dit outfit op

Eleverne skal pimpe deres outfit med fede og smarte accessories og arbejde med valg af stof og farver. Der bliver mulighed for at vælge mellem flere forskellige bundne opgaver, som eleverne kan sætte et personligt præg på. Der er færdiglavede mønstre og spændende stof på hylderne i mange forskellige farver og nuancer, så der er rig mulighed for at finde frem til forskellige udtryk. Vi skal hjælpe hinanden, inspirere hinanden og i det hele taget skabe et dejligt rum, hvor der er plads til en hel masse kreative tanker og idéer.

Først får eleverne en grundig gennemgang af lokalet, materialer og symaskiner. Alle elever skal gennemgå et sykursus, hvor de vil få kendskab til brugen af maskinerne, så de kan betjene dem. Sykørekortet giver også adgang til brug af sylokalet i fritiden.

Baileys Krea Bazar

Et forløb for dem med flittige hænder og de elever, der gerne vil lave noget unikt, personligt og kreativt.

I dette fag skal eleverne lære at afprøve forskellige materialer og teknikker til at gøre noget af deres eget tøj specielt og unikt ved at dekorere det med nål, tråd og perler. Der skal også strikkes og hækles, hvor eleverne starter i det små med en lille pung/taske. Når de så mestrer det lidt bedre og kan strikke/hækle jævnt og pænt, kan de lave et større projekt – som måske også indeholder dekoration med tråd og perler.

Det er et "sysselfag", hvor eleverne nørkler og hyggesnakker, mens hænderne arbejder.

Træsløjd og vildmarksliv

I Træsløjd og vildmarksliv arbejder eleverne aktivt udendørs med hinanden, med naturens materialer og med knive, økser og reb som værktøj. Faget er praksisnært og handlingsorienteret, hvor den enkelte skal løse forskellige opgaver eller skabe noget i samarbejde med andre fra holdet.

Faget styrker elevernes evner på følgende områder:

- Håndværk - eleverne lærer at anvende håndværktøj (kniv, sav, øks, reb) sikkert og hensigtsmæssigt til at bearbejde træ til funktionelle og/eller æstetiske produkter.
- Friluftsliv - eleverne lærer at tænde bål, lave mad i det fri og færdes sikkert og respektfuldt i naturen både for egen oplevelse, men også for at dygtiggøre sig og øve forskellige færdigheder og kompetencer.
- Samarbejde - eleverne indgår aktivt og konstruktivt i et forpligtende arbejdsfællesskab, hvor succes afhænger af gruppens samlede indsats. Motivationen for samarbejdet er et fælles tredje i form af den stillede opgave. Til tider er der fokus på konkurrence, men hovedsageligt vil målet for gruppen være at opnå gode resultater indbyrdes.

Recycling - Pimp dit værelse

Faget har til formål at give eleverne mulighed for at udfolde sig kreativt og skabe noget, der både er personligt, æstetisk og anvendeligt. Eleverne skal opleve glæden ved at arbejde med hænderne og få erfaring med at udvikle idéer fra den første tanke til et færdigt produkt. Der arbejdes med kreativitet, håndværk, genbrug og personlig indretning. Eleverne skal udfordres til at tænke kreativt og utraditionelt og opleve, at materialer, som ellers ville være blevet kasseret, kan få nyt liv og ny betydning.

Et centralt mål er, at eleverne gennem deres egne kreative valg får mulighed for at sætte et personligt præg på deres værelse.

Eleverne skal:

- udvikle deres kreative selvtillid og turde eksperimentere med forskellige materialer, teknikker og idéer
- lære forskellige håndværksmæssige teknikker og kunne anvende dem selvstændigt
- arbejde fra idé og skitse til færdigt produkt
- øve sig i at træffe æstetiske og personlige valg
- udvikle evnen til at finde nye anvendelsesmuligheder for gamle og genbrugte materialer
- inspirere hinanden og lade sig inspirere af andres idéer uden nødvendigvis at kopiere dem
- arbejde selvstændigt med egne idéer og samtidig indgå i et kreativt fællesskab

Konkret indhold:

- Makramé: Eleverne lærer forskellige knytteteknikker og fremstiller egne potteophæng
- Potter og keramik: Eleverne fremstiller og dekorerer egne potter, som kan indgå som en del af deres værelse.
- Broderi: Eleverne arbejder med broderede statements, ord og korte budskaber og undersøger, hvordan tekst kan bruges som en del af indretningen.
- Genbrugsmaterialer: Eleverne eksperimenterer med materialer, der normalt ville blive smidt ud, og undersøger, hvordan de kan forvandles til nye brugbare eller dekorative ting.
- Naturmaterialer: Eleverne indsamler og arbejder med materialer fra naturen, f.eks. grene, tørrede blomster og andre naturlige elementer, som kan bruges i indretningen.
- Personlige projekter: Eleverne udvikler egne idéer til kreative projekter, hvor de selv vælger materialer, udtryk og funktion.

Der veksles mellem bundne opgaver, hvor eleverne introduceres til bestemte teknikker, og mere åbne individuelle projekter, hvor eleverne selv står for idéudvikling og valg af materialer.

Julegaveværksted

I dette valgfag er der fokus på at lære forskellige håndværk og teknikker og på at producere forskellige ting til bl.a. julegaver. Da der er forskellige materialer og arbejdsprocesser tilknyttet de forskellige områder, vil der være faste opgaver til eleverne.

De skal bl.a. lave en keramisk holder til opvaskebørster og opvaskemiddel samt binde opvaskebørster. Derudover skal de lave sæbeskåle i keramik, fremstille sæbe, lave smykker, skåle eller stativer til smykker samt støbe lys og lave lysestager.

Linoleumstryk

Eleverne skal arbejde med at fordybe sig i store og små projekter i linoleumstryk. De skal lære at arbejde med det grafiske materiale med fokus på at skabe form og rum, når man ikke laver forskellige farvenuancer.

Eleverne skal bl.a. fordybe sig i, hvordan de får bygget en komposition op, som giver et godt grafisk udtryk.

Croquis

Kroppen i kunsten er et valgfag, hvor eleverne skal lære om anatomi og fortolke den menneskelige krop i et kreativt værk. Valgfaget tager udgangspunkt i at tegne og male. Eleverne skal tegne efter model - både printede fotos og en fysisk croquismodel. Eleverne skal både lave korte øvelser som klassisk croquistegning og længerevarende tegneøvelser, hvor de skal gå i dybden med et billede af et menneske.

Eleverne skal tegne både efter fotos af mennesker, men også print af andre kunstneres fortolkning af menneskekroppen – bl.a. værker fra kunstnere som Gerda Wegener og J. F. Willumsen.

Storhedsvanvid

I Storhedsvanvid skaber vi kunst, der fylder mere end et lærred. Vi arbejder med installationer, lys, lyd og store idéer samt eksperimenterer med udtryk, der udfordrer både rammer og publikum.

Valgfaget sigter mod en stor fælles kunstudstilling, hvor Vesterdal Efterskole udstiller deres værker på Kabel29 i Middelfart.

I forløbet udvikler eleverne deres evner på følgende områder:

- Kreative processer – at gå fra spæde idéer og inspirationer til at udtænke nye kreative sammensætninger eller idéer samt planlægge den rette realisering med valgte materialer og elementer.
- Rumlig forståelse og multimediale udtryksformer – at tænke i flere dimensioner og kombinere fysiske materialer med immaterielle virkemidler som lys og lyd for at skabe en specifik stemning og transformere et rått eller hverdagsagtigt rum til en totaloplevelse.
- Projektstyring – at gå fra en vild, abstrakt idé til et færdigt,orstilet projekt, der kræver logistik, samarbejde og kompromiser.
- Formidling – at præsentere og udstille egen kunst i et professionelt eksternt rammeværk for et rigtigt publikum.

Det' dælme denim

I dette valgfag skal elever arbejde med at give gamle bukser nyt liv og skabe deres helt egne unikke garderober. Mange elever er lidt trætte af deres brugte tøj, men nænner ikke at smide ud. I stedet skal de forvandle det til noget nyt og personligt. Vi arbejder med upcycling og

genanvendelse af denim, som er fagets primære materiale, men vi supplerer med andre tekstiler og detaljer.

Eleverne skal arbejde med at klippe, sy og eksperimentere med forskellige teknikker for at skabe unikke designs med sjove detaljer og masser af personlighed. De arbejder med at sammensætte forskellige tekstiler på nye og kreative måder og finder sjove elementer i forskellige slags tøj og giver beklædningsdelene nyt liv i et andet design.

Keramik

I dette forløb skal eleverne arbejde med at producere brugsting og skulpturer i stentøjsler. Eleverne får en grundlæggende indføring i lerets egenskaber, arbejdsteknikker, tørrings- og brændingsprocessen samt diverse overfladebehandlinger, mens de selv arbejder og afprøver lerets muligheder. Der vil især være fokus på at lære at dreje, så de kan fremstille skåle, krus, kander m.m. De skal også fordybe sig i dekorationsteknikker, så deres værker kan få et personligt udtryk.

De vil blive introduceret for forskellig andre brugsting som tandkrus, knager, smykkeskåle og stativer, makeup-organisator og meget mere. Skulpturelt skal eleverne arbejde med at lave en lampe.

De vil blive præsenteret for andres værker, så de kan lade sig inspirere og finde frem til det udtryk, de selv ønsker at afprøve. Forløbet afsluttes med en udstilling af elevernes værker.

Maleri

I valgfaget maleri skal elever fordybe sig i akrylmaling. Eleverne bliver præsenteret for korte øvelser, som maling efter stil motiv, men de skal også arbejde med at designe og udføre egne projekter.

Eleverne skal desuden arbejde med komposition og farvelære som en del af valgfagets indhold.

Raku keramik

I dette forløb arbejder eleverne med den traditionelle japanske brændingsform Raku. Eleverne får en grundlæggende indføring i brændingsformens historie, muligheder og begrænsninger. De skal arbejde med forskellige teknikker som plade- og pølseteknik. De bundne opgaver er at lave et havdyr og en krukke med korklåg.

Eleverne skal eksperimentere og afprøve forskellige dekorationsformer. De vil få en grundig indføring i brændingsteknikker sidst i forløbet og på valgfagsdagen skal alle værkerne glaseres og brændes. Forløbet afsluttes med en samlet udstilling af elevholdets kreationer.

Hyg og byg

I Hyg og byg arbejder eleverne kreativt med konstruktioner og former i træ. Gennem forskellige konkrete designopgaver tilegner eleverne sig viden og færdigheder omkring træets struktur og formgivning i hårde materialer. De lærer at designe et produkt fra tegnebræt til virkelighed, og de arbejder med, hvordan træ sættes sammen og konstruktioner skabes.

Helt konkret skal eleverne arbejde med:

- at konstruere simple møbler af brædder, lægter og andet træ
- at forme og udsmykke krydsfiner træplader til en fælles kunstudstilling, hvor det at fremstille en stor mængde af et produkt giver værket sit særpræg
- mindre individuelle projekter, hvor elevens egen motivation og skabertrang er i fokus

Valgfaget giver eleverne træning i at kunne visualisere et produkt, inden det er fremstillet, at fordybe sig, at gøre sig umage og at være vedholdende i fremstilling af et æstetisk produkt. Derudover får de erfaring med grundlæggende konstruktionslærer m.m.

Nørklerier med garn

Nørklerier med garn er et kreativt og praktisk valgfag, hvor eleverne får erfaring med forskellige tekstile teknikker. Faget skal udvikle elevernes skaberglæde, håndværksmæssige færdigheder og evne til at føre en idé frem til et færdigt produkt. Der er plads til både begyndere og øvede samt til fordybelse, eksperimenter og inspiration fra andre.

Mål

- At give eleverne kendskab til forskellige teknikker og materialer inden for garnarbejde.
- At udvikle elevernes håndværksmæssige færdigheder og kreative udtryk.
- At styrke deres evne til at arbejde selvstændigt og fordybe sig i en proces.
- At give erfaring med at planlægge og gennemføre et selvvalgt projekt.
- At opleve, hvordan individuelle bidrag kan indgå i et fælles kreativt værk.

Indhold

Eleverne introduceres til forskellige teknikker som strikning, hækling, broderi og knytning. De arbejder med materialer, redskaber, farver og mønstre og får mulighed for at afprøve teknikkerne på forskellige niveauer. I løbet af undervisningen indgår både mindre øvelser, et fællesværk i garn og et afsluttende selvvalgt projekt. Eleverne arbejder med inspiration, idéudvikling, valg af teknik og den praktiske proces fra idé til færdigt produkt.

Street Art

I dette valgfag, som ligger sidst på året, skal eleverne arbejde med forskellige former for udtryksformer indenfor todimensionelle kunstværker. Eleverne skal designe og skitsere plakater og arbejde med forskellige materialers evne til at understøtte det grafiske motiv. De kommer til at arbejde med maleri, tegning, tryk og spray.

Valgfaget afsluttes med at eleverne laver et større, individuelt projekt, som de udstiller for de andre elever.

Hartvigs Heksegryde

I Hartvigs Heksegryde dykker vi ned i naturens eget apotek og lærer at fremstille vores egen naturmedicin og naturlige plejeprodukter helt fra bunden. Gennem praktisk arbejde i køkkenet og i det fri stifter eleverne bekendtskab med urter, planter og råvarer, som kan bruges til alt fra salver og cremer til simple husråd - helt uden unødige kemikalier. Hvad gør en shampoo god? Hvad virker mod kløe? Vi skal arbejde med muligheder og begrænsninger.

Valgfaget giver eleverne en grundlæggende viden om de virkestoffer, der findes i naturen, og en forståelse for bæredygtighed og selvforsørgelse. Det er overraskende let at lave en lipgloss selv – og så ved man også, hvad der er i den.

Hartvigs Heksegryde er for elever, der er nysgerrige på naturen, elsker at nørde med opskrifter og processer, og som har lyst til at skabe konkrete, brugbare produkter med deres egne hænder.

Film og medie

Musikvideo

Eleverne skal i dette valgfag stifte bekendtskab med den helt særlige udtryksform, som en musikvideo er. Gennem en præsentation føres de ind i musikvideoens historien fra dens fødsel til i dag. Derefter skal de - med inspiration fra eksisterende musikvideoer - selv arbejde med korte, afgrænsede projekter. Det kan f.eks. være at lave en stemningsfilm om sit hus eller snuse til særlige fænomener som stop motion, slowmotion eller forward/reverse.

Som afslutning producerer eleverne i større eller mindre grupper deres egen musikvideo. Det kan enten gøres til en hjemmekomponeret melodi (af eleverne selv, en ven, søster, bror, nabo etc.) eller til en kendt melodi.

Faget henvender sig til alle de elever, der har lyst til at lave musikvideo uanset, hvordan deres forkundskaber er. Nybegyndere starter fra nul – dvs. med kursus i kamera og redigering. Øvede bygger videre på det, de kan i forvejen.

Foto

I valgfaget foto skal eleverne tage fotos med analoge kameraer og fremkalde billederne. I den første del af faget skal eleverne lære at bruge analoge kameraer og arbejde med at fremkalde billederne i mørkekammer. Derudover skal de lave cyanotypier. I den sidste del af faget laver eleverne deres eget projekt, som afsluttes med en arbejdsvisning.

Faget indeholder fælles oplæg med teoretisk gennemgang af billedkomposition og praktiske øvelser med kamera og mørkekammerudstyr - enten i grupper eller individuelt.

Formålet med faget er, at eleverne får indsigt i fotografiets historie, det at udtrykke sig visuelt, gøre sig umage og være vedholdende i fremstilling af et æstetisk produkt samt træning af håndværksmæssige egenskaber.

Målet er, at eleverne tager billeder og bruger tid sammen med andre i en faglig sammenhæng, der interesserer dem.

Content Creator

Content Creator er et kreativt og kommunikativt valgfag, hvor eleverne arbejder med at fortælle historier gennem billeder, video, tekst og grafisk design. Med udgangspunkt i livet på Vesterdal

producerer eleverne indhold til skolens sociale medier og lærer, hvordan visuel kommunikation kan tilpasses forskellige målgrupper og digitale platforme.

Mål

- At give eleverne erfaring med digital og visuel kommunikation.
- At udvikle elevernes blik for den gode historie og det stærke visuelle udtryk.
- At give grundlæggende færdigheder inden for fotografering, video og billedredigering.
- At lære eleverne at planlægge og producere indhold til en bestemt målgruppe.
- At styrke elevernes kreative samarbejde og ansvarlighed i forbindelse med offentlig kommunikation.

Indhold

Eleverne arbejder med idéudvikling, målgrupper, historiefortælling og produktion af indhold til Vesterdals sociale medier. De fotograferer og filmer skolens hverdag, aktiviteter og arrangementer og arbejder med at udvælge og formidle de historier, der viser livet på efterskolen.

I Photoshop-delen introduceres eleverne til grundlæggende billedbehandling og grafisk design. De arbejder blandt andet med redigering af billeder, billedkomposition, farver, typografi og layout og bruger deres færdigheder til at skabe f.eks. opslag, plakater og andet visuelt indhold til digitale platforme. Undervisningen veksler mellem korte introduktioner, praktiske øvelser og konkrete produktioner.

Shortcuts og skifilm

I dette valgfag skal der arbejdes med korte filmproduktioner. Eleverne får muligheden for at udtænke, skrive, filme, spille roller i og redigere en række korte filmproduktioner af forskellig karakter. Det kan være alt fra en mockumentary til en præsentationsvideo, der viser musiklivet på Vesterdal. Nogle af produktionerne vil være bundne opgaver, og andre vil være mere op til eleverne selv, hvad angår indhold og form.

Eleverne kan deltage, selvom de ikke har erfaring med filmverdenen. Hvis det er nødvendigt, tager vi alle delene af filmproduktion helt fra bunden. Hvis elevgruppen allerede har erfaringer med at filme og redigere, betyder det, at vi har mere tid til at fokusere på de gode idéer og de ekstra lækre billeder.

Faget henvender sig til alle der har lyst til at lave deres egen kortfilm.

Nybegyndere starter fra nul – dvs. med kursus i kamera og redigering. Øvede bygger videre på det, de kan i forvejen. Der skal til dette forløb også bruges deciderede skuespillere.

Skolens medieudstyr benyttes – bl.a. GoPro. Hvis eleverne selv har kameraer, som de gerne vil benytte, er det også muligt.

Retrofoto

I Retrofoto skal eleverne tage billeder med pinholekameraer og analoge kameraer. Nogle af kameraerne skal eleverne selv konstruere. Derudover skal de også lave fotogrammer og cyanotypier. I den første del af faget kommer eleverne til at prøve de forskellige kameraer. I den sidste del laver de deres eget projekt, som afsluttes med en arbejdsvisning af billeder og kameraer.

Faget indeholder fælles oplæg med teoretisk gennemgang af billedekomposition og praktiske øvelser med kamera, mørkekammerudstyr og konstruktion af simple pinholekameraer – enten i grupper eller individuelt.

Formålet med faget er, at eleverne får indsigt i fotografiets historie og tage stilling til, hvad et foto egentligt er, og hvad nutidens brug af fotos betyder for os. Derudover er formålet at eleverne udtrykker sig visuelt, gør sig umage og er vedholdende i fremstilling af et æstetisk produkt, ligesom de skal træne håndværksmæssige egenskaber.

Målet er, at eleverne tager billeder og bruger tid sammen med andre i en faglig sammenhæng, der interesserer dem.

Hyldest til året

I valgfaget arbejder eleverne på små overraskelser til alle de elever, der ikke har faget, og derfor er der brug for elever med mange – og vidt forskellige – talenter.

Vi finder på indslag til åben scene, laver ”En hyldest til Vesterdal” i form af digte, taler, selvskravne sange m.m. Hyldest til året er et valgfag for de kreative, de opfindsomme og for skuespillerne samt de film-/lydtekniske elever.

Hyldestfilm til årgangen udformes ved at klippe gode filmsekvenser og billeder sammen. Vi får det sat op til en lille film, som eleverne deler med hinanden. Alle kan være med, og vi har det utrolig sjovt når skøre, fjollede og uheldige ting, der er sket i løbet af året, genbesøges i forbindelse med valgfaget.

Det kan også være her, at eleverne laver et sangnummer eller skriver en tekst om køkkenlederens fynske dialekt. Det er kun fantasien, der sætter grænser.

Musikteater

Musikteater er noget helt særligt – et kapitel for sig. Det er efterskolens og elevgruppens store fællesprojekt, hvor vi skaber et originalt stykke, som rummer både skuespil og dans, musik og sang, kostumer og kulisser samt lys og visuals/filmproduktion.

Stykket, som vi selv har skrevet, indeholder en lang række roller – nogle store og andre mindre – men alle er vigtige for helheden. Her findes plads til både de elever, der elsker at stå i rampelyset, og de, der brænder for at bidrage bag kulisserne.

I musikteater får eleverne mulighed for:

- at fordybe sig i forskellige roller og udvikle deres evner som skuespillere
- at indgå i et kæmpe kreativt set up med kostumer, scenografi, lyd og lys
- at prøve kræfter med at skabe filmsekvenser, som bliver en integreret del af forestillingen

- at opleve, hvordan musik, drama og fællesskab smelter sammen i et unikt udtryk

Musikteater på Vesterdal er ikke bare en forestilling – det er et projekt, hvor vi sammen bygger noget, der er større end den enkelte. Det kræver samarbejde, energi og mod, men giver til gengæld oplevelser og minder, eleverne aldrig glemmer.

I forløbet arbejdes der musikalsk hovedsageligt med dansksproget pop- og rockmusik. I samarbejde med eleverne vælges 10-12 numre, som skal indgå i forestillingen. Det tilstræbes at repertoiret bliver så alsidigt som muligt både mht. stilart, genre, nye/gamle numre, kendte/ukendte numre osv. Numrene skal primært passe til forestillingens handling, udtryk og tematik.

I den sidste uge før forestillingerne arbejdes der intensivt med forestillingen på tværs af de forskellige grupper af elever – skuespillere, musikere, sangere, dansere, film/medie, kostumer og kulisser samt lyd og lys for at samle alle forestillingens mange forskellige elementer. Der vil dels være fælles prøver, hvor alle elever deltager, men også prøver med udvalgte grupper (f.eks. band og dansere – band og sangere).

Der lægges stor vægt på performance, så eleverne bliver mere bevidste om personligt udtryk og formidling af musikken overfor et publikum. Musikteaterforestillingen opføres for publikum 6-8 gange i slutningen af forløbet. Familier, venner og elever fra andre efterskoler får mulighed for at opleve forestillingen som publikum.

I forbindelse med musikteater deltager eleverne på et af følgende valgfagshold, der arbejder med et af musikteatrets elementer:

- Dans
- Band
- Sang
- Skuespil
- Kostume og sminke
- Byg det op (scene og kulisser)
- Visuals

9. klasses fag

9. klasse på Vesterdal Efterskole undervises tværfagligt. Vi har fælles temaer og emner, som langt de fleste fag indgår i – så længe det stadig giver mening inden for det enkelte fag. Målet er, at eleverne samlet får en større viden om og flere tilgange og perspektiver på emnerne, fordi de kan overføre viden fra et fag til et andet. Målet er også at skabe større sammenhæng og samhørighed i klassen – samt sikre tid til kreativ bearbejdelse af temaerne.

Naturfag – Fysik/kemi

Målet med undervisningen i fysik/kemi er, at hver enkelt elev tilegner sig en viden om de fysiske og kemiske forhold, der har grundlæggende betydning for vores liv, miljø og samfund. Igennem undervisningen bør eleven opnå en indsigt og forståelse af sammenhænge i naturen. Denne indsigt søges opnået gennem arbejdsmetoder og udtryksformer, der er karakteristisk for det naturfaglige område.

Målet er, at eleverne kan se en sammenhæng mellem de forskellige naturfaglige fag og der vil være et tæt samarbejde med fagene biologi og geografi, da der undervises tværfagligt i fagene geografi, biologi og fysik/kemi i følgende fælles fokusområder:

Radioaktivitet og stråling

- Atomkraftværker og atombomber
- Kernefysik
- Radioaktivitet
- Historisk blik på Tjernobyl-ulykken, atombomber og Niels Bohr

Alkohol

- Alkoholframstilling
- Alkohols vej gennem kroppen
- Alkohols påvirkning af menneskekroppen
- Alkohols kemiske egenskaber

Vand

- Vandets kredsløb
- Global drikkevandsforsyning
- Klimatilpasninger
- Vands kemiske egenskaber
- Det periodiske system, bindingstyper, molekyler

Bæredygtig energi

- Energiproduktionstyper
- Energiformer
- Jordens klimasystem
- El-nettet
- Bæredygtige energikilder

Metodebeskrivelse:

En vekselvirkning mellem fælles teoretisk gennemgang, fælles praktiske øvelser, tekstlæsning, gruppevis elevøvelser og forsøg.

Naturfag – Geografi

Målet med undervisningen i geografi er, at hver enkelt elev tilegner sig en viden om de geografiske og globale forhold, der har grundlæggende betydning for vores liv, miljø og samfund. Igennem

undervisningen bør eleven opnå en indsigt og forståelse af sammenhænge både på globalt og lokalt plan. Denne indsigt søgt opnået gennem arbejdsmetoder og udtryksformer, der er karakteristisk for det naturfaglige område.

Målet er at eleverne kan se en sammenhæng mellem de forskellige naturfaglige fag, og der vil være et tæt samarbejde med fagene biologi og fysik/kemi, da der undervises tværfagligt i fagene geografi, biologi og fysik/kemi i følgende fælles fokusområder:

Bæredygtig energi

Alkohol

Vand

Radioaktivitet og stråling

Følgende indhold vil blive indlagt i de fire fællesfaglige fokusområder, hvor de passer ind i fysik/kemi- og biologiundervisningen.

- Klimazoner og plantebælter
- Klima og klimaændringer
- Forskellige årsager til temperaturforskelle, nedbør samt deres sammenhæng med klima- og plantebælter.
- Global energitransport i vind og havstrømme
- Modeller

Metodebeskrivelse:

En vekselvirkning mellem fælles teoretisk gennemgang, fælles praktiske øvelser, gruppevise elevøvelser og forsøg.

Naturfag – Biologi

I biologi i 9. klasse skal eleverne tilegne sig viden om organismer, natur, miljø og sundhed med vægt på forståelsen af grundlæggende biologiske begreber, biologiske sammenhænge og på vigtige anvendelser af biologi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningssmåder og indblik i, hvordan biologi - og biologisk forskning - i samspil med de andre naturfag - bidrager til vores forståelse af verden.

Målet er at eleverne skal arbejde varieret i undervisningen, som bygger på iagttagelser, undersøgelser og faglig læsning. Målet er, at eleverne får en forståelse for det ansvar, de har over for natur, miljø og sundhed. De skal have tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

Målet er, at eleverne kan se en sammenhæng mellem de forskellige naturfaglige fag, og der vil være et tæt samarbejde med fagene fysik/kemi og geografi.

Yderligere vil der være en tværfaglig forløb i samarbejde med idræt om kroppens opbygning, og hvordan idræt og sundhed har betydning for deres levevilkår.

Årsplan er lavet ud fra følgende fællesfaglige temaer:

Bæredygtig energi

I dette forløb arbejder vi med et bredt perspektiv på verdens klimaforandringer og vil arbejde med drivhuseffekten, kulstofkredsløbet, fossile brændstoffer, vedvarende energikilder, klimaforandringernes betydning for dyr og plante arter. Eleverne skal lære at søge viden på nettet og holde oplæg for hinanden. Der vil være fokus på, hvordan man fremstiller modeller, der kan illustrere kredsløb.

Vand

I dette forløb skal vi arbejde med vand i verden. Vandes betydning for kroppen og som en livsvigtig resurse. Vi skal arbejde med vands kredsløb og nitrogenkredsløbet. I dette forløb vil vi også arbejde med vand som en biotop. Vi skal studere de dyr og planter, der lever i søen eller vandløb, og vi skal kigge nærmere på, hvordan de er tilpasset de omgivelser, de lever i. Vi skal se på fødekæder og cyklusser for livet i søen/vandløb, og vi kommer til at beskæftige os med, hvad planterne kan fortælle os om søen/vandløb.

Alkohol, Radioaktivitet og stråling

Under dette emne arbejder vi med at beskrive, hvordan stråler kan påvirke menneskekroppen, og hvordan kræft opstår. Vi skal arbejde med immunforsvaret og beskæftige os med, hvorfor indtagelse af alkohol og rygning er kræftfremkaldende. Vi skal arbejde med celledeling og mutationer. Vi vil under dette forløb arbejde med proteinsyntesen. Vi skal desuden arbejde med kroppen, hvor vi skal betragte kroppens funktioner - både muskler, knogler og organer. Vi skal arbejde med, hvad er en sund krop og se på kondital og kredsløb.

Dansk

Forandringer

Vi vil udforske emnet "Forandringer" med et særligt fokus på klimaforandringer og FN's 17 Verdensmål. Gennem dette tema vil eleverne undersøge, hvordan klimaforandringer påvirker både samfundet og den enkelte, og hvordan litteratur og medier skildrer og reagerer på denne globale udfordring.

Eleverne introduceres til de grundlæggende begreber omkring klimaforandringer herunder årsager, konsekvenser og de samfundsmæssige ændringer, der følger med. Vi diskuterer, hvordan emnet klimaforandringer er blevet mere og mere centralt i både politisk og kulturel sammenhæng. Eleverne læser og analyserer tekster, der omhandler klimaforandringer herunder noveller, digte, essays og artikler. Eleverne vil undersøge, hvordan forfattere skildrer klimakrisen, og hvilke budskaber og advarsler der kommer til udtryk i deres værker. Eleverne analyserer, hvordan klimaforandringer bliver behandlet i forskellige medier, herunder nyhedsartikler, dokumentarfilm og kampagner. Fokus vil være på, hvordan medierne formidler budskaber om klima, og hvilken rolle de spiller i at skabe bevidsthed og opfordre til handling.

Eleverne vil fordybe sig i litteraturhistorien fra perioden Det Moderne Gennembrud, hvor de undersøger områder inden for kunst, litteratur og lyrik. Undervisningen vil især fokusere på temaet "Forandringer i verden". Forfattere som Herman Bang og Henrik Pontoppidan vil blive analyseret, og deres værker vil blive sat i perspektiv til de omfattende forandringer, der præger verden.

Krig og konflikt

Eleverne skal demonstrere et analytisk kendskab over for de udvalgte tekster samt forholde sig til teksternes indhold/tema både analytisk og fortolkningsmæssigt. Hvilken rolle spiller litteraturen ift. et samfund, der er i krig, og hvorfor er det vigtigt at læse/diskutere litteratur, der omhandler tidligere krige? Hvad der binder os sammen og hvad holder os adskilt?

Danskfagligt fokus: Analyse og fortolkning med vægt på tema/indhold.

Udvalgte tekster: Bogfinken af Cecil Bødker. Tænk hvis der var krig i norden – Jane Teller, Ti minutter i vor tid af Leif Davidsen.

De skal arbejde med pressefotos, hvor vi tager udgangspunkt i den mest aktuelle konflikt her og nu. Her skal eleverne forholde sig etisk til hvor langt man kan gå, hvor er grænsen for det perfekte billede og herefter udarbejde en kritisk billedanalyse.

Selviscenesættelse

Selviscenesættelse skal eleverne arbejde danskfagligt med. Et fænomen som mange mener hører den unge generation til. Begrebet bliver dog præsenteret i en bredere ramme i forløbet, hvor eleverne bliver præsenteret for både fiktions- og ikke-fiktions tekster, podcast, uddrag fra en roman og en kronik. Desuden skal eleverne individuelt behandle en reklame inden for temaerne kropsdebat, forbrugersamfund, manipulation og luksusfælden.

Identitet og kropskultur

Eleverne skal udarbejde, henholdsvis, en anmeldelse af og en decideret bograpport med fokus på de psykologiske lag i bogen "Det år sjæle slår smut" af Jesper Wung Sung, de skal kigge forholdet mellem ungdomskultur og identitet.

Der lægges vægt på at eleverne er i stand til at kunne udføre et stykke selvstændigt litteraturanalytisk arbejde. Eleverne vil også møde noveller af ungdomsforfattere og derefter udarbejde en synopsis. Det vil blandt andet være et forberedende arbejde til prøveform B, samt et arbejde i selvstændigt. De skal i grupper præsentere deres synopsis for hinanden og gennemgå deres analyse og fortolkning.

Ondskab og magt

Eleverne skal demonstrere et analytisk kendskab over for de udvalgte tekster, samt forholde sig til teksternes indhold/tema, såvel analytisk og fortolkningsmæssigt. De finder ud af ondskab findes i forskellige former og skal møde det indenfor både litteratur, lyrik, kortfilm samt spillefilm. Her skal eleverne se filmen Ondskab, som er et hovedværk.

Danskfagligt fokus: Analyse og fortolkning med vægt på tema/indhold.

Kortfilm/novellefilm/dokumentar

Eleverne vil blive undervist i en række analyseværktøjer specifikt rettet mod film, fx klippeteknikker, lyd og lyseffekter, kameraføring osv. Dette begrebsapparat skal de bruge til at

analysere en række kortfilm. Desuden vil de, med udgangspunkt i Richard Raskins 7 parametre, skulle forholde sig sagligt til de gennemgåede films kvalitet

At analysere en dokumentarfilm minder på mange måder om at analysere en roman eller novelle. Men fordi filmmediet består af levende billeder, er det vigtigt også at forholde sig til de filmiske virkemidler og ikke blot indholdet. Film spiller nemlig i høj grad på æstetiske virkemidler og musik for at skabe bestemte følelser og stemninger hos publikum. I arbejdet med den personlige dokumentar er det derfor vigtigt, at eleverne holder sig for øje, hvordan samspillet er mellem form, virkemidler og indhold. Eleverne skal under arbejdet med den personlige dokumentar tilegne sig begreber, som æstetisk intervention, fremstille og stille frem, afsender- og modtagerforhold og de etiske valg instruktøren tager eller ikke tager.

Frida Karlo

Eleverne skal stifte bekendtskab med Frida Karlo kunstværker og hendes liv. De skal kunne analysere ved at man arbejder sig ind i billedet. Det vil sige, at man gør rede for det, man ser, formen, så forholder man sig til det indhold man lige har beskrevet, for dernæst at fortolke sig frem til budskabet og så slutte af med at perspektivere billedet i forhold til hvad man ellers kender. Eleverne vil på klassen se en film som vil give dem stor viden om hvorfor Frida lavede kunst som hun gjorde.

Skriftlighed

Eleverne skal i løbet af året præstere skriftlige afleveringer, som knytter direkte op på FSA prøven. Eleverne får de rettede afleveringer tilbage ledsaget af fyldestgørende kommentarer, der vejleder den enkelte elev i, hvordan vedkommende bliver en bedre skribent, både hvad angår indhold, form, disposition og grammatik.

Engelsk

Generelle mål for engelsk i 9. klasse

I engelsk skal eleverne tilegne sig viden om sproget engelsk og om kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. Dette gøres ved fordybelse i 4 kulturelt centrale områder. I undervisningen lægges der vægt på, at alt foregår på engelsk samt at eleverne er aktivt deltagende i den daglige undervisning. Målet er at eleverne i så mange kontekster som muligt får anvendt deres engelsk mundtligt såvel som skriftligt. Til hvert emne vil der være tilknyttet en film, en fremlæggelse og en skriveopgave af varierende art/størrelse. Engelsk er også et dannelsesfag, hvori eleverne skal debattere meninger og holdninger om globale samfunds- og samtidsrelevante emner.

Forandring - Change

I dette forløb skal vi arbejde med bl.a. klima og forbrug. Vi skal forholde os til forskellige individer der har været med til at forandre og præge verden. Eleverne skal barabede temaer både i små skrive øvelser og forskellige fremlæggelses former, podcasts, mini fremlæggelser, kampagner. Vi skal også arbejde med menneskerettigheder med udgangspunkt i FNs menneskerettigheds erklæring; vi undersøger hvordan der kan ske så mange brud på menneskerettighederne i form af bl.a.: børnearbejde, moderne slaveri, menneske udnyttelse/undertrykkelse. Vi skal også deltage i Amnesty's projekt Skriv for Liv 2024 hvor vi undersøger nogle cases og skriver breve i et forsøg på at rette op på nogle af de uligheder der er i verden. Med fokus i FNs 2030 mål undersøger vi hvor lang man er kommet i forhold til at opnå målene og

undersøger hvordan vi som individer kan være med til at opfylde målene. Dette emne afsluttes med at eleverne i grupper aktivt handler på at forandre Vesterdal – vores lokalmiljø til det bedre.

Krig og konflikt – Conflict, Black America

Vi starter med at kigge på hvordan det er at leve som afroamerikaner USA i dag med diskrimination, politivold, # BlackLivesMatter mm. og går derefter kronologisk tilbage i historien, via The Civil Rights Movement, Jim Crow Laws til Slaveri for endelig finde forklaringerne på de raceuligheder, der stadig eksisterer i USA i dag og kigger slutteligt på, hvad vi tror håber fremtiden må bringe. Dette forløb afsluttes med en "opførelse" af dagbogsindslag med fokus på et af de tværfaglige emnes tematikker.

Identity and Body Issues

I dette emne skal eleverne arbejde med identitet og forskellige former for kropsdyrkelse og seksualitet. De skal beskæftige sig med kropsmodifikationer og at kropsdyrkelse er blevet et projekt/besættelse for nogle bestemte grupper i det moderne samfund; - at du er din krop og den definerer dig som person.

De skal også debattere seksualiteten og bl.a. forholde sig til køn og seksualitet.

Det bliver meget naturligt i dette emne, at vi også kigger på hvordan SoMe har påvirket vores syn og opfattelse af krop, seksualitet og identitet. Dette emne slutes af med en personlig dokumentar.

Malice

I dette emne skal eleverne arbejde med forskellige former for ondskab, kriminalitet og straf. I undervisningen vil vi arbejde med særligt fokus på amerikansk kultur herunder skoleskyderier og dødsstraf. Eleverne skal under forløbet forholde sig til ondskab – om det er medfødt eller skabt, og undersøge forskellige former for straf.

Vi skal også kigge på moderne Terrorisme.

Dette emne afsluttet med en lyrisk/kunstnerisk bearbejdelse af et delemne.

Forberedelser til prøverne

Op til den mulige mundtlige prøve arbejder der målrettet med elevernes fordybelsesområde og outlines med særlig fokus på at optimere deres samtale teknik.

Matematik

Undervisningen tager sit udgangspunkt i folkeskolens Fælles Mål:

Matematiske kompetencer, tal og algebra, geometri og måling samt statistik og sandsynlighed.

Formål

- at vække elevernes interesse for matematik og udvikle elevernes matematiske kompetencer.
- at eleverne opnår færdighed i brug af matematiske løsningsmodeller svarende til nedenstående matematiske stofområder.

- at eleverne får indblik og færdighed i at opstille matematiske modeller ud fra virkelighedens verden.
- at eleverne udvikler deres evne til at kommunikere omkring matematiske problemer og løsningsforslag.
- at eleverne opnår færdigheder i og forståelse for anvendelsen af it i forbindelse med løsningen af matematiske problemer.

Det overordnede mål med matematikundervisningen er, at eleverne opnår en forståelse for, en glæde ved og en lyst til at beskæftige sig med matematikken. Vi ønsker, at eleverne skal se en idé med at tilegne sig færdigheder inden for matematikken på en måde, så de kan anvende disse færdigheder i praksis. Målet med dette er, at eleverne skal opnå en erkendelse af, at de i deres hverdag nu, såvel som senere i livet, vil kunne finde anvendelse for forskellige matematiske discipliner. Dette gælder på alle niveauer. Således kan matematikken være en hjælp til at forstå de store perspektiver i det samfund, der omgiver dem, men også til at begribe og håndtere mere almene hverdagssituationer.

I det store perspektiv gælder, at matematikken kan hjælpe til at forstå samfundsøkonomiske spørgsmål, meningsmålinger, statistikker m.m.

I det mindre og personlige perspektiv finder matematikken anvendelse i planlægning af privatøkonomien, omregning af måleenheder i forbindelse med for eksempel madlavning eller hvis man vil bygge en ny carport.

Endelig er det et mål at eleverne afslutter året med at tage den skriftlige prøve og mundlige prøve (hvis denne udtrækkes) i Folkeskolens afgangsprøve for 9. klasse i matematik.

Matematiske kompetencer

Der arbejdes i undervisningen med at styrke følgende matematiske kompetencer:

- Problembehandling
- modellering
- ræsonnement
- repræsentation
- symbolbehandling
- Kommunikation

Der arbejdes med følgende stofområder:

Tal og algebra

Regneregler, brøker, parenteser, potenser, kvadrat- og kubikrødder, ligninger.

Funktioner og grafiske afbildninger

Førstegradsfunktion, ligefrem og omvendt proportionalitet, bestemme forskrift, hældningstal og skæringspunkt.

Anvendelse af Geogebra til grafisk afbildning og beregninger.

Geometri og Trigonometri

Konstruktion af forskellige polygoner m.m. i Geogebra, midtnormal, vinkelhalveringslinje, median, ensvinklede trekanter, cirkelens grundbegreber, Pythagoras sætning, areal og rumfang.

Anvendelse af tangens, sinus og cosinus i retvinklede trekanter.

Penge og økonomi

Procentregning, budget.

Sandsynlighedsregning og kombinatorik

Gunstige udfald, mulige udfald, tælletræ, matrix, ordnet/ uordnet stikprøve med eller uden tilbagelægning.

Statistik

Statistisk værktøjskasse (typetal, median, variationsbredde, hyppighed m.m.), diagrammer og boksplot.

Arbejdsform og metode

Undervisningen er en vekselvirkning mellem fælles teoretisk gennemgang, gruppearbejde og individuel opgaveløsning.

Eleverne arbejder med både små og større skriftlige afleveringer undervejs, fx tidligere opgaver fra FSA-prøver

Eleverne træner den mundtlige dimension primært gennem gruppearbejde. Men også vha. strukturer fra Cooperativ Learning, BTC og diverse matematikspil og -lege.

Eleverne arbejder i mindre grupper med undersøgende matematik gennem relevante opgaver og oplæg, hvor gruppens løsningsforslag efterfølgende fremlægges og evalueres.

Undervisningsmateriale og litteratur

Opgaver og teori tager udgangspunkt i materiale udarbejdet af klassens lærer.

Endvidere benyttes teorioplæg og opgaver fra Building Thinking Classroom, www.webmatematik.dk

IT-Programmer

Der arbejdes med flg. IT-hjælpemidler i undervisning:

Geogebra, Microsoft Excel, Microsoft Word

Kristendom

I kristendomskundskab tilstræber vi at nå omkring de fire centrale kundskabs-og færdighedsområder:

1. Livsfilosofi og etik
2. Bibelske fortællinger
3. Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng
4. Ikke -kristne religioner og andre livsopfattelser

Formålet med undervisningen er, at eleverne erkender og forstår, at den religiøse dimension har betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og for dets forhold til andre. Gennem mødet med forskellige former for livsspørgsmål og svar, som findes i kristendommen, samt i andre religioner og livsopfattelser, skal undervisningen give eleverne et grundlag for personlig og ansvarlig stillingtagen og handling over for medmennesket og naturen.

Årsplanen for Kristendomsfaget er sammentænkt med årsplanen på alle fag i 9. kl. Her kan de forskellige fag supplere hinanden og der er fokus på at arbejde tværfagligt, så eleverne vil kunne se en sammenhæng i de forskellige fag. Der vil i løbet af året blive inddraget forskellige indgange til faget, blandt andet: lytte og fortælle samtale - klassevis, gruppevis og i par debattere og diskutere

Vores overordnede emner er:

- Forandringer
- Krig og konflikt
- Identitet og Kropskultur
- Ondskab og magt

Forandringer

I dette undervisningsforløb vil vi dykke ned i emnet "Forandringer" med fokus på den udvikling, kristendommen har gennemgået gennem historien. Eleverne vil udforske, hvordan kristendommen har ændret sig, hvilke symboler og debatter der har været centrale, og hvordan disse har formet troen og dens udtryk i forskellige tidsperioder. Vi vil også se nærmere på Reformationen og Martin Luther, som var en af de mest afgørende figurer i kristendommens historie.

Krig og konflikt

I dette undervisningsforløb vil vi udforske temaet "Krig og Konflikt" med fokus på de tre religioner: Islam, Jødedom og Kristendom. Eleverne vil undersøge, hvordan disse religioner både har været involveret i og påvirket af krige og konflikter gennem historien, og hvordan deres trosretninger og skrifter forholder sig til spørgsmål om krig, fred og retfærdighed. Målet er at vi med respekt og omtanke kigger sagligt og kritisk på etiske dilemmaer, traditioner og kulturmøder.

Ondskab og magt

Dette forløb vil give eleverne en dybere forståelse af, hvordan kristendommen har påvirket og været påvirket af spørgsmål om ondskab og magt, og hvordan disse temaer stadig er relevante i dagens samfund.

Livsfilosofi og Etik

Eleverne introduceres til kristen livsfilosofi og etiske principper. Vi diskuterer, hvordan kristendommen definerer ondskab og magt, og hvilke etiske overvejelser der er forbundet med brugen af magt.

Bibelske fortællinger

Gennemgang af bibelpassager, der omhandler ondskab og magt, såsom fortællingerne om Kain og Abel, Kong David og Saul, og Jesus' lære om magt og tjenerskab.

Kristendommens historie

Undersøgelse af kristendommens udvikling gennem historien med fokus på magtens rolle i kirken og samfundet. Dette inkluderer emner som kirkens autoritet, reformationen og kirkens rolle i politiske konflikter.

Identitet og kropskultur

I dette undervisningsforløb vil vi udforske temaet "Identitet og kropskultur" med fokus på, hvordan kristendommens historie og andre religioner og livsopfattelser har formet menneskers syn på kroppen, identitet og selvforståelse. Eleverne vil undersøge, hvordan religioner påvirker vores opfattelse af krop og identitet, både historisk og i dagens samfund:

Andre religioner og livsopfattelser

Vi vil sammenligne kristendommens syn på krop og identitet med andre religioner og livsopfattelser. Eleverne vil undersøge, hvordan forskellige religioner og kulturer har forskellige normer og værdier omkring kroppen, herunder påklædning, rituelle praksisser og kropspleje. Samtidig vil vi se på, hvordan moderne sekulære livsopfattelser påvirker kropskultur og identitet i dag.

Moderne kropskultur og etik

Eleverne vil reflektere over moderne kropsidealer og samfundets forventninger til kroppen, og hvordan disse harmonerer eller står i kontrast til kristne værdier. Vi vil arbejde med spørgsmål som: Hvad betyder det at have et etisk ansvar over for sin egen krop? Hvordan skal man forholde sig til sociale normer om kroppen i lyset af kristen etik? Eleverne vil også undersøge, hvordan kristne værdier kan give perspektiver på moderne bioetiske debatter.

Historie

Årsplanen for historiefaget er sammentænkt med årsplanen på alle fag i 9. kl. Her kan de forskellige fag supplere hinanden og der er fokus på at arbejde tværfagligt, så eleverne vil kunne se en sammenhæng i de forskellige fag. F.eks. afvikles emnet "Krig og Konflikt".

Forløbet "Den kolde krig" fra Historiefaget danner et naturligt grundlag for forløbet "Ideologier samt internationale organisationer" fra Samfunds-faget, der bl.a. omhandler FN og NATO. Sådan er det for alle overordnede emner der skal arbejdes med i 9. Kl. Krig og Konflikt

Den kolde krig - Vi skal arbejde med Den Kolde Krig som var en storpolitisk konflikt. Konflikten som stod mellem de to supermagter, USA og Sovjetunionen, sammen med deres allierede. De konsekvenser det gav og hvilken rolle Danmark havde i den kolde krig. Vi vil også arbejde med den konstante konflikt i mellemøsten, Israel/Palæstina konflikt.

Danmarks Industrialisering - Vi skal se på industrialisering i Danmark, da der under industrialiseringen skete der således en massiv befolkningstilvækst i byerne og en gradvis affolkning af landet. "Industrialisering og urbanisering" - Gennem industrialiseringen udviklede de vestlige samfund sig fra at være landbrugssamfund baseret på landbrugsproduktion til bysamfund baseret på industriproduktion i de større byer

Ungdomsoprøret i 1968 - Vi skal se på hvordan Hippiernes ideologiske kamp mod samfundet blev udkæmpet på et fredeligt plan med udgangspunkt i kærlighed og tolerance. "Make love, not war". - det afgørende værdiskifte i dansk kulturhistorie mod et mere frit, tolerant og ligestillet samfund.

National identitet - Nederlaget i 1864 påvirkede danskernes måde at se sig selv og verden på. Kan det stadig spores i den nationale identitet den dag i dag? Efter nederlaget i 1864 vendte danskerne blikket indad og lukkede sig om sig selv. Forsker mener, at man stadig kan spore effekten af det den dag i dag. - Det har præget hele vores måde at tænke på som danskere - vores identitet og selvopfattelse.

Reformationen - Vi skal arbejde med Reformationen, som var et afgørende vendepunkt i Europas og Danmarks historie. Med Martin Luthers kritik af den katolske kirke i begyndelsen af 1500-tallet blev en ny form for kristendom grundlagt – protestantismen. I Danmark betød Reformationen i 1536, at den katolske kirke blev afskaffet, og kongen overtog kirkens magt og rigdom. Vi vil undersøge, hvilke religiøse, politiske og kulturelle konsekvenser Reformationen fik, og hvordan den har formet dansk identitet, traditioner og samfundsforståelse helt op til i dag.

Tysk

I tysk skal eleverne tilegne sig de nødvendige sproglige kompetencer, så de kan forstå og kommunikere viden, budskaber og holdninger indenfor de emner, vi arbejder med. Undervisningen har særligt fokus på at udvide elevernes ordforråd igennem læsning af tekster, frilæsning, film og video samt lege. Derudover skal eleverne lære forskellige kommunikationsstrategier, så de bliver gode til at forklare fx ord eller budskaber, de ikke umiddelbart kan. I tysk skal eleverne tilegne sig viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og kunne kommunikere på tysk i et nuanceret sprog. Målet er at eleverne i så mange kontekster som muligt får anvendt deres tysk mundtligt såvel som skriftligt. Vi arbejder også dybdegående med grammatikken, som er en forudsætning for, at eleverne kommunikerer hensigtsmæssigt.

Identitet og kropskultur

Vi arbejder med unges identitet og i den forbindelse også med kropskultur. Der er fokus på kroppen, kropsidealer og generel sundhed, hvor de bl.a. skal diskutere skønhedsoperationer.

Eleverne skal arbejde med deres egne drømme og ønsker for dem selv og en kollektiv fremtid og formidling gennem sociale medier.

Derudover kigger vi på forskelligheder og ligheder, herunder handicap og inklusion.

Forandringer

I dette forløb kigger vi nærmere på ældre tyske opfindelser, der har været med til at ændre verden og laver i denne forbindelse små fremlæggelser. Eleverne kommer til at fremlægge for små grupper mange gange – gentagelsen skulle gerne gøre, at de i ved sidste fremlæggelse føler sig mere trygge. I et mere nutidigt perspektiv arbejder vi også i dette emne med bæredygtighed og tyskernes miljøbevidsthed, hvor vi kigger på affaldssortering og gode tips i hverdagen. Madspild og vegetarisme bliver til slut også sat på dagsordenen. Vi skal diskutere, hvad man kan gøre selv for klimaet, men også hvad vi kan gøre sammen.

Krig og konflikt

I dette forløb arbejdes der med Tysklands deling efter 2. verdenskrig, DDR-tiden og genforeningen af Tyskland. Vi ser filmen "Goodbye Lenin", der både er sjov, informativ og giver et særligt billede af forskellen på Øst- og Vesttyskland lige før og efter murens fald. Eleverne skal selv kreere Berlinmuren og lave en fremlæggelse om denne og filmens handling.

Ondskab og retfærdighed

Eleverne skal arbejde med emnet mobning, hvor ondskaben kan mærke børn og voksne for livet. Har eleverne selv oplevet mobning? Hvordan kan man undgå mobning eller komme videre efter mobning? I filmen "Napola", bliver en dreng under 2. verdenskrig mobbet af en lærer pga. sengevædning. Dette får alvorlige konsekvenser. Filmen viser ondskab, og hvordan Nazisternes værdier udfolder sig på en af Hitlers eliteskoler. Vi følger en ung mands bokseeventyr og fascination af nazismen, der til sidst ender med et opgør med skolen og nazismens værdier. Filmen handler i høj grad også om venskab og er en gribende historie.

Forberedelser til prøverne

Op til den skriftlige prøve arbejder vi målrettet med de forskellige prøvediscipliner – lytning, læsning, grammatikforståelse (bl.a. ordklasser, analyse, ordstilling) og skriftlig fremstilling. Derefter påbegyndes arbejdet med elevernes individuelle fremlæggelse til den mundtlig prøve, hvor eleverne arbejder med deres valgte emner i grupper samt hjælper hinanden med brainstorm, pensum og mundtlige øvelser.

Idræt

Hovedfokus for idrætsundervisningen i 9. klasse på er at eleverne forstår de 6 forskellige færdigheds- og vidensområde. Eleverne kommer fra vidt forskellige skoler med meget forskellige måder at tilrettelægge undervisningen på. Der skal ikke undervises efter at de kan komme til prøve, men eleverne skal opnå en sikkerhed i at kunne udfolde sig inden for alle 6 områder.

Der arbejdes inden for alle områder på at eleverne tilegner sig så gode idrætslige færdigheder og kompetencer at de gruppevis selv kan planlægge små forløb som de afslutningsvis præsenterer for resten af klassen.

Idrætskultur og identitet behandles under klassens overordnede tema Identitet. Her tydeliggøres det hvordan kropslig udfoldelse og identitetsudvikling hænger sammen med skolens øvrige fag.

Samfundsfag

Forandringer

Hvordan er politikerne, via vedtagne love, med til at ændre samfundet?

Hvordan kan kendskab til ideologier bruges til at forklare i hvilken retning de forskellige partier ønsker at ændre det danske samfund?

Eleverne udformer lovforslag og deltager i ungdomsparlamentet.

Identitet og kropskultur

Hvordan bliver vi til dem vi er?

Socialisering i grupper, levevilkårenes betydning, valg af livsstil

Minervamodellen og livsformsanalyse

Krig og konflikt

Med afsæt i krigen i Ukraine få et indblik i hvordan store internationale institutioner er omdrejningspunkt i krige og konflikter og for forsøg på løsning af konflikter rundt omkring i verden.

Hvordan bidrager/deltager Danmark i internationale krige og konflikter?

Hvilken rolle spiller NATO, FN og EU?

Institutionernes tilblivelse i en historisk kontekst.

Deres opbygning og funktion.

Hvor ligger mulighederne for konflikt og hvordan skal Danmark agere?

Kriminalitet og straf. Hævn eller resocialisering?

Hvorfor straffer vi overhovedet og hjælper det? Og hvordan vurderer man om det hjælper?

Tema omkring retsstatens opbygning.

Eleverne arbejder med et alsidigt udvalg af kildetyper, som skal tolkes og vurderes. De skal debattere for at fremme egen stillingtagen og engagement i samfundet omkring sig. Efter hvert forløb vil der være små opgaver i form af kilder som behandles og vurderes ud fra de taksonomiske niveauer.

10. klasses fag

Matematik

Undervisningen tager udgangspunkt i Folkeskolens Fælles Mål med særligt fokus på matematiske kompetencer, tal og algebra, geometri og måling samt statistik og sandsynlighed.

Formål

Formålet med undervisningen i matematik er at styrke elevernes matematiske forståelse, nysgerrighed og problemløsningsevner. Gennem arbejdet med både teori, undersøgelser og praktiske problemstillinger udvikler eleverne de faglige kompetencer, som gør dem i stand til at anvende matematik i uddannelse, arbejdsliv og hverdag.

Vi ønsker, at eleverne oplever matematik som et redskab til at forstå og beskrive verden omkring dem. Derfor arbejder vi med både virkelighedsnære problemstillinger og mere teoretiske matematiske sammenhænge.

Matematik spiller en vigtig rolle i mange sammenhænge. Den hjælper os med at forstå økonomiske forhold, statistikker og samfundsmæssige udviklinger, men er også et praktisk værktøj i dagligdagen, f.eks. ved budgetlægning, beregninger i forbindelse med bolig og byggeri eller håndtering af personlige økonomiske beslutninger.

Et vigtigt mål er desuden, at eleverne afslutter skoleåret med de faglige og metodiske kompetencer, der er nødvendige for at gå til Folkeskolens 10. klasses prøve i matematik.

Matematiske kompetencer

Gennem undervisningen arbejder eleverne med at udvikle følgende matematiske kompetencer:

- Problembehandling
- Modellering
- Ræsonnement
- Repræsentation
- Symbolbehandling
- Kommunikation
- Anvendelse af relevante hjælpemidler

Eleverne skal lære at anvende matematik aktivt, argumentere for deres løsninger og kommunikere matematiske problemstillinger både mundtligt og skriftligt.

Faglige områder:

Tal og algebra

Vi arbejder med regneregler, algebraiske udtryk, brøker, parenteser, potenser, kvadrat- og kubikrødder samt løsning af ligninger.

Funktioner og grafer

Eleverne arbejder med første- og andengradsfunktioner, proportionalitet, ligningssystemer, hældningskoefficienter og skæringspunkter. Derudover anvendes Geogebra til grafiske fremstillinger og matematiske beregninger.

Geometri og trigonometri

Konstruktion af forskellige polygoner m.m. i Geogebra, midtnormal, vinkelhalveringslinje, median, ensvinklede trekanter, cirkelns grundbegreber, Pythagoras sætning, areal og rumfang. Anvendelse af tangens, sinus og cosinus i retvinklede trekanter, sinusrelationerne.

Penge og økonomi

Eleverne arbejder med procentregning, budgetter, renter, vækst, opsparing og lån. Fokus er på matematiske værktøjer, som har direkte relevans for privatøkonomi og økonomiske beslutninger.

Sandsynlighed og kombinatorik

Vi undersøger sandsynligheder gennem eksperimenter og beregninger. Der arbejdes blandt andet med udfaldsrum, tælletræ, matrix, kombinatorik og forskellige typer stikprøver.

Statistik

Eleverne lærer at indsamle, bearbejde og analysere data ved hjælp af statistiske begreber som typetal, median, kvartilsæt, variationsbredde, hyppighedstabeller, diagrammer og boksplot.

Arbejdsformer og metoder

Undervisningen veksler mellem fælles gennemgang, individuelt arbejde, samarbejde i grupper og undersøgende aktiviteter.

Vi lægger vægt på, at eleverne udvikler deres matematiske forståelse gennem dialog, refleksion og problemløsning. Derfor arbejdes der både med klassiske opgaver, åbne problemstillinger og undersøgende matematik.

Arbejdsformerne omfatter blandt andet:

- fælles teoretiske gennemgange
- individuel opgaveløsning
- gruppearbejde og faglige diskussioner
- undersøgende matematik
- matematiske spil og aktiviteter
- Building Thinking Classrooms strukturer
- skriftlige afleveringer
- mundtlige fremlæggelser

Eleverne arbejder løbende med opgaver inspireret af tidligere prøvesæt fra 10. klasse for at opbygge fortrolighed med prøveformen.

Undervisningsmaterialer

Undervisningen tager primært udgangspunkt i materialer udviklet af faglærerne.

Derudover anvendes blandt andet:

- Matematikbanken
- Webmatematik
- Relevante videoer og digitale læringsressourcer

Digitale værktøjer

Digitale hjælpemidler er en naturlig del af undervisningen. Eleverne arbejder blandt andet med:

- Geogebra
- Microsoft Excel
- Microsoft Word
- WordMat

Eleverne lærer både at anvende programmerne som beregningsværktøjer og som redskaber til at undersøge, dokumentere og formidle matematiske problemstillinger.

Evaluering

Evaluering foregår løbende gennem opgaveløsning, faglige samtaler, afleveringer og mundtlige fremlæggelser. Der lægges vægt på både faglig udvikling, arbejdsindsats og evnen til at anvende matematiske metoder i forskellige sammenhænge.

Gennem skoleåret arbejder eleverne målrettet frem mod Folkeskolens 10. klasses prøve i matematik, som består af en skriftlig prøve og en mundtlig gruppeprøve. Målet er, at eleverne opnår både faglig sikkerhed, selvtillid og glæde ved matematik.

Dansk

Planen er inddelt kronologisk i de hovedområder, undervisningen vil beskæftige sig med. De nævnte tekster/billeder/værker mv. er kun tænkt som udgangspunkter. Skulle det vise sig, at undervisningen i et givent emne tager en anden retning end ventet, vil materialevælget også kunne ændre sig. Desuden vil eleverne også selv have indflydelse på materialet til nogle områder.

Vi vil i løbet af året arbejde med følgende større tematiske emner: Natur og klima, Copenhagen Noir, Kunstnerens iscenesættelse og Hvad er et menneske?

Under disse fire emner, vil vi komme ind på følgende genrer:

1. Lyrik

Digte er ordenes musik. Eleverne vil blive undervist i en række analyseværktøjer specifikt rettet mod lyrik fx. det visuelle (enjambement, strofe, vers), det lydlige (rim rytme), syntaks og ordklasser. Vi vil desuden have et stort fokus på billedsprog.

Tekster: Pia Tafdrup 'Regn', Julie Sten Knudsen 'Revnerne i isen', Adam Oehlenschläger 'Den frembrydende vår'

2. Taler

Vi skal arbejde med to forskellige nytårstaler, én under emnet 'Natur' og en anden under emnet 'Kunstnerens iscenesættelse'. Undervisningen vil tage udgangspunkt i retoriske analyseværktøjer og fokusere på genre, virkemidler og kontekst. Eleverne skal kunne analysere talernes opbygning, sproglige stil og appelformer. Eleverne skal kunne diskutere talernes betydning i en samfundsmæssig og historisk kontekst.

Tekster: Maja My Humaidans og Tessas nytårstaler på DR2

3. Kampagnefilm og tryk reklame

Kampagnefilmen 'Der er et yndigt land' og reklamen 'Diesel Global Warming' analyseres under forløbet 'Natur og klima'. Eleverne skal kunne reflektere over hvordan kampagnefilmen skaber opmærksomhed omkring en sag og hvordan dette adskiller sig fra reklamens virkemidler. Eleverne skal kunne analysere kampagnefilmen ud fra filmiske virkemidler. Under forløbet 'Hvad er et menneske?' vil eleverne desuden blive præsenteret for Mary Fondens kampagnefilm 'Hvor længe kan du holde vejret?'.

4. 11% Litterært hovedværk

I dette forløb skal eleverne arbejde med Maren Uthaug's roman *11%*, som udgør et dystopisk og satirisk bud på et fremtidssamfund, hvor kvinder har overtaget magten og mænd er reduceret til avlsmateriale. Undervisningen vil fokusere på romanens samfundskritiske og kønspolitiske

tematikker, og eleverne skal arbejde med analyse af fortællestruktur, karakterudvikling og sproglige virkemidler. Romanen præsenterer et matriarkalsk samfund, hvor kønsroller er vendt på hovedet, og eleverne skal forholde sig til romanens brug af satire, mytologi og fremtidsvisioner. Der vil være fokus på, hvordan litteratur kan bruges til at stille spørgsmål ved normer og magtstrukturer, og eleverne skal kunne diskutere romanens relevans i en nutidig kontekst. Bogen vil foruden blive læst i sammenhæng med forløbet 'Natur og klima', da naturen spiller en helt særlig rolle i bogen.

5. Novelle

I sammenhæng med noveller skal eleverne arbejde med genren og dens karakteristika. Undervisningen vil fokusere på komposition, fortællestruktur og sproglige virkemidler. Eleverne skal kunne analysere og fortolke noveller med blik for tema, symbolik og personskildring. Der vil være fokus på at forstå novellen som en koncentreret litterær form, hvor meget siges med få ord, og hvor læserens fortolkning spiller en central rolle.

Tekster: Jonas Bengtsson 'En af de hårde', B. S. Ingemann 'Glasskabet'.

6. Filmisk hovedværk: Submarino

I dette forløb skal eleverne arbejde med Thomas Vinterbergs film 'Submarino', som skildrer en socialrealistisk fortælling om to brødre, der er knyttet sammen af en skæbnesvanger barndom, social arv, men også et håb om en bedre fremtid. Undervisningen vil fokusere på filmens narrative opbygning og brug af filmiske virkemidler som kameraføring, lyd, klipning og farvesymbolik.

Eleverne skal lave personkarakteristik af filmens hovedpersoner og diskutere filmens tematikker om social arv, traumer, skyld og forsoning.

7. Kortfilm

I dette forløb skal eleverne arbejde med kortfilmsgenren. Formålet med forløbet er, at eleverne tilegner sig færdigheder til at udtrykke sig via filmsproget og opbygger et ordforråd om filmiske virkemidler og analyse af disse. Eleverne vil blive undervist i en række analyseværktøjer specifikt rettet mod film, fx klippeteknikker, lyd- og lyseffekter, kameraføring og billedbeskæring. Dette begrebsapparat skal de bruge til at analysere en række kortfilm. Desuden vil de, med udgangspunkt i Richard Raskins syv parametre, kunne vurdere kortfilmernes kvalitet.

Film: Jonas Risvig 'Sort som Iris', Rikke Alma Krogshave Planeta 'Bacchus'.

8. Pressefoto

Eleverne skal arbejde med pressefotoet som genre, og opbygge en forståelse for pressefotoet som øjebliksbillede, dokumentation eller blikfang. Pressefotoet vil tale ind i et større fokus i undervisningen, som tager udgangspunkt i etik og ansvar i forbindelse med presse og journalistik generelt.

Billeder: Årets pressefoto 2022 og 2025.

9. Rapperens iscenesættelse

Eleverne skal analysere og arbejde med nyere danske raptekster med fokus på de sproglige virkemidler, rim og rapperens iscenesættelse gennem sprog og semantik. Et andet fokus vil også være, at de skal forholde sig til indholdssiden af disse tekster og til de liv og miljøer, der skildres. Derudover skal eleverne ved enden af forløbet anvende deres analyseredskaber til selv at skabe en raptekst, der opføres for resten af 10. klasserne ved årets "rapbattle".

Raptekster af fx Per Vers, Suspekt, Balstyrko, Malk De Kojn, L.O.C., Kesi, SIVAS, Tessa, Nikoline m.fl.

10. Musikvideoer

I dette forløb skal eleverne arbejde med musikvideoen som multimodal tekst. Undervisningen vil fokusere på samspillet mellem musik, billede og narrativ, og hvordan musikvideoer kommunikerer stemninger, budskaber og identitet. Eleverne skal tilegne sig begreber om visuelle virkemidler, symbolik og dramaturgi, og de skal kunne analysere musikvideoer med blik for genre, målgruppe og æstetik. Der vil være fokus på, hvordan musikvideoer kan bruges som kulturelle og samfundsmæssige ytringer.

11. Journalistik

I dette forløb skal vi arbejde med forskellige former for artikler på nettet, med særligt fokus på fortællende journalistik. Undervisningen vil sætte fokus på portrætartikler og webdoks. Eleverne skal tilegne sig viden om fakta- og fiktionskoder, vinkling, layout og sprog. De skal arbejde med nyhedskriterier, engagementskriterier, og de skal lære at forholde sig til journalisternes vinkling af historier og målgruppen for disse. Det vil være et fokus, at eleverne skal kunne arbejde med artikler med øje og forståelse for det multimodale, samt forholdet mellem tekst og billede.

Tekster: Webdok fra DR 'Tag temperaturen', webdok fra DR 'Maja Lunas Hemmeligheder og død på Instagram', Ud og Se 'Et hav af ord', debatindlæg/feature.

12. Dokumentarfilmens univers

Dokumentarfilmens muligheder har udviklet sig enormt de sidste 10 år, og brugen af fiktionskoder og virkemidler er steget. Som i alle andre film spilles der i høj grad på æstetiske virkemidler og musik for at skabe bestemte følelser og stemninger hos publikum. I arbejdet med dokumentarfilm er det derfor vigtigt, at eleverne holder sig for øje, hvordan samspillet er mellem form, virkemidler og indhold. Eleverne skal under arbejdet med dokumentar tilegne sig begreber som æstetisk intervention, fremstille og stille frem, afsender- og modtagerforhold samt de etiske valg, instruktøren tager eller ikke tager. De skal i den forbindelse bl.a. se udsnit af dokumentarprogrammer som "Balladen om kolonihaven" og dokumentarfilmen "Kandis for livet".

13. Romantikken og romantismen

Forløbet tager sit afsæt i en kort litteraturhistorisk gennemgang med fokus på sammenhængen mellem den historiske og idehistoriske baggrund for perioden. Eleverne skal på baggrund af deres viden læse, analysere og fortolke lyrik skrevet inden for de forskellige tendenser i guldalderen samt læse noveller, der afspejler tendenserne. Vi skal primært arbejde med den splittede romantik og den mere mørke og individualiserede fase, som hører til slutningen af perioden. Herudover vil der være et fokus på anvendelse af troper samt samspillet mellem tekstens ydre komposition og indre rimstruktur.

Tekster: Emil Aarestrup 'Paa Sneen', H. C. Andersen 'Historien om en moder'.

14. Julie Nord – Drømme og mareridt

Et forløb om billedanalyse, som har omdrejningspunkt i Julie Nords værker. Eleverne skal arbejde med udtryk, budskab og form. Gennem undervisningen skal eleverne tilegne sig et begrebsapparat, der sætter dem i stand til at beskæftige sig med, analysere og forholde sig til kunstværker. De skal også forholde sig til kunstens berettigelse og reflektere over spørgsmål som "Hvad er kunst?"

Skriftlighed

Eleverne skal i løbet af året præstere ca. seks skriftlige afleveringer, som knytter sig direkte til FP10-prøven. Eleverne får de rettede afleveringer tilbage ledsaget af fyldestgørende kommentarer, der vejleder den enkelte elev i, hvordan vedkommende bliver en bedre skribent, både hvad angår indhold, form, disposition og grammatik.

Engelsk (SL, MK)

I engelsk på 10. årgang skal eleverne tilegne sig viden om sproget engelsk og om kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. I undervisningen lægges der vægt på, at alt foregår på engelsk, samt at eleverne er aktivt deltagende i den daglige undervisning. Målet er, at eleverne, i så mange kontekster som muligt, får anvendt deres engelsk, mundtligt såvel som skriftligt. Vi vil i år læse en roman under et af emnerne. Målet generelt og med hovedværket er at skabe mere læselyst hos eleverne, og udvide ordkendskab og ordforråd.

I arbejdet med, og i udviklingen af elevernes skriftlige afleveringer skal eleverne i forskellige kontekster skrive forskellige genrer. Herudover skal de f.eks. lave podcast, hvor de fx læser deres tekst op, reflekterer over deres valg af indhold samt lytter for at forbedre og udvikle deres grammatiske forståelse og ordvalg. Alle podcasts optages med målet om at skabe en bevidsthed hos eleverne om deres eget sprog, udvikle intonation, fluency og ordforråd. Under hvert emne skal eleverne lave en mini fremlæggelse og en skriftlig opgave. På Vesterdal har vi et kommunikativt og funktionelt sprogsyn, det betyder i sin enkelhed at målet er vellykket kommunikation, og derfor sker arbejdet med bl.a. elevernes grammatik i arbejdet med opgaverne i faget - og mindre i konkret tilrettelagte forløb der kun fokuserer på grammatik.

This is America

I dette forløb arbejder vi med det opdelte og splittede amerikanske samfund, hvor nogle kan udleve deres drøm og andre ikke kan. Vi vil fokusere på tre overordnede områder: "Historie", "Kultur" og "USA lige nu".

Vi forholder os til amerikansk historie, som vi gennem undervisningen anvender til at anskue det amerikanske samfunds udfordringer og de forskellige former for ulighed, der præger samfundet.

Crime and Justice

Under dette emne arbejder vi med kriminalitet og retfærdighed på tværs af engelsktalende lande. Vi undersøger forskelle mellem retssystemer, herunder hvordan amerikanske stater adskiller sig fra hinanden, og hvordan straffe kan variere fra land til land.

Vi vil forholde os til emner som dødsstraf, korruption i retssystemet og fængselsforhold.

Derudover ser vi på, hvordan kriminalitet bliver fremstillet i medier, litteratur og film, og hvilken rolle sprog og retorik spiller i retssager. Eleverne skal forholde sig til autentiske cases og avisartikler, indgå i debat om fordele og ulemper ved forskellige straffesystemer og diskutere moral og retfærdighed i forhold til kriminalitet.

Forløbet giver indblik i, hvordan samfund og kultur påvirker opfattelsen af ret og uret, og hvordan kriminalitet både er et juridisk og et socialt fænomen.

The UK

Under dette emne arbejder vi med Storbritannien i et både historisk og kulturelt perspektiv.

Herunder de store kulturelle forskelle, der er alt efter, hvilken del af Storbritannien man kommer

fra. Vi vil arbejde med monarkiet, minoriteter, *ekstrem nationalisme*, *Britain First*, *EDL*, social ulighed, kriminalitet og straf i England.

Under dette emne skal eleverne lave en fremlæggelse om et af ungdomskulturerne: Hooligans, Skinheads, Punks.

Controversial/Important Issues

I dette forløb arbejder vi med et bredt perspektiv på verdens store problematikker med udgangspunkt i aktuelle og kontroversielle sager, fx. nyt syn på afhængighed, moderne slaveri, fanatisme og radikalisering, *male pregnancy* og andet.

Fælles for disse sager er, at de alle er udsprunget af menneskers kamp for retfærdighed og en bedre verden. Eleverne skal have en forståelse for de bagvedliggende samfunds- og kulturproblematikker for at opnå en dybere indsigt i sagerne.

Forberedelser til prøverne

Op til den skriftlige prøve arbejdes der målrettet med de forskellige prøvediscipliner. Derefter påbegyndes arbejdet med elevernes trukne fordybelsesområder og outlines op til den mundtlige prøve.

10. FREM

10FREM er Vesterdal Efterskoles 10. klasse med fokus på faglighed, fordybelse, sammenhæng og udsyn. Undervisningen veksler mellem dansk, engelsk og matematik og længere tværfaglige forløb, hvor fagene bringes i spil omkring større spørgsmål.

Eleverne skal udvikle deres faglige færdigheder og opleve, hvordan fagene kan bruges til at forstå, undersøge og handle i hverdagen, samfundet og verden omkring dem. Undervisningen rummer både faglig fordybelse, praktisk anvendelse, kreativitet, undersøgelse og formidling.

Dansk

Formålet med dansk er at udvikle elevernes evne til at forstå, fortolke, kommunikere og tage del i verden gennem sproget. Eleverne skal udvikle et nuanceret sprog, møde forskellige tekster og perspektiver og få mod på at bruge deres egen stemme.

Hovedområder: Litteratur og fortolkning, skriftlig kommunikation, mundtlighed og formidling, medier, retorik og sprog.

Indhold: Vi arbejder med ældre og nyere litteratur, lyrik, sagprosa, medier og multimodale tekster. Eleverne arbejder med analyse og fortolkning samt forskellige mundtlige og skriftlige genrer. Der arbejdes desuden med bl.a. argumentation, modtagerrettet kommunikation, nyhedsmedier, debat og kreativ formidling.

Engelsk

Formålet med engelsk er at udvikle elevernes sproglige færdigheder og give dem mulighed for at orientere sig i en international verden. Eleverne skal kunne bruge engelsk til kommunikation og som adgang til andre mennesker, kulturer og perspektiver.

Hovedområder: Mundtlig og skriftlig kommunikation, tekster og medier, kultur og samfund samt globalt udsyn.

Indhold: Vi arbejder med både fiktion og nonfiktion og anvender bl.a. artikler, litteratur, film, podcasts, taler og digitale medier. Eleverne arbejder med samtale, skriftlighed og formidling med afsæt i emner som identitet, ungdomsliv, kultur, samfund og aktuelle globale spørgsmål.

Matematik

Formålet med matematik er at udvikle elevernes matematiske forståelse og deres evne til at anvende matematik i hverdagen og samfundet. Eleverne skal kunne bruge matematik til at undersøge problemstillinger, gennemskue information, træffe valg og løse konkrete problemer. Hovedområder: Tal og algebra, geometri og måling, statistik og data, økonomi, matematisk kommunikation og matematik i hverdagen.

Indhold: Vi arbejder med matematiske problemstillinger både abstrakt og i konkrete sammenhænge. Eleverne arbejder bl.a. med procent, ligninger, geometri, statistik, grafer, privatøkonomi, budget, løn, skat, renter, valuta, mål og enheder. Der lægges vægt på matematisk forståelse, problemløsning og formidling.

Tværfaglige forløb

I løbet af året arbejder eleverne med tre tværfaglige forløb og et afsluttende projekt. Her bringes dansk, engelsk og matematik sammen omkring større spørgsmål og virkelighedsnære sammenhænge.

Stå frem – stå fast

Stemme, mod, identitet og formidling. Eleverne arbejder med at finde og bruge deres stemme, formidle noget til andre og turde bringe sig selv og deres faglighed i spil.

Min fremtid

Drømme, valg, muligheder og livsduelighed. Eleverne undersøger deres muligheder og arbejder fagligt og praktisk med uddannelse, arbejde, økonomi og et mere selvstændigt hverdagsliv.

Større end mig

Undren, mening, mønstre og menneskets søgen efter noget større. Eleverne fordyber sig i store spørgsmål og undersøger gennem forskellige faglige perspektiver menneskets forsøg på at forstå livet og verden.

Dilemmaer fra det 21. århundrede

Året afsluttes med et selvvalgt projekt under den fælles overskrift. Eleverne undersøger et emne, hvor dansk, engelsk og matematik indgår, og arbejder med både en skriftlig del og et produkt. Eleverne driver i høj grad selv processen, mens lærerne fungerer som vejledere.

Årsfag 10. klasse

Musikteori

Musikteori er et bogligt musikfag, der henvender sig til alle, der spiller musik og som har lyst til at dygtiggøre sig både praktisk og teoretisk indenfor musik.

Fagets Formål

Formålet med faget er at give eleverne nogle elementære færdigheder til at arbejde med musik og musikudøvelse, såsom at kunne læse noder, læse akkorder/becifringer osv, samt at de får en større forståelse for musikkens mange "byggesten"; toner, harmoni, rytme, puls, form osv. Undervisningen har også en praktisk del, hvor den gennemgåede teori anvendes i praksis. Faget indeholder derfor også undervisning i bl. a. brugsklaver, trommespil og ERT (Elementær Rytmask Træning).

Undervisningsplanen for musikteori indeholder følgende delområder:

- Rytmelære og ERT

Der arbejdes med rytmenotation og læsning af forskellige rytmiske figurer nedskrevet på noder. Som en del af rytmelæren arbejdes der også med ERT (Elementær Rytmask Træning), hvor eleverne igennem forskellige praktiske øvelser, lege, sang og dans træner deres fornemmelse for puls, periodefornemmelse, groove, rytmiske underdelinger, polymetrik og polyrytmik samt kropslig koordination.

Undervisningen i ERT foregår kontinuerligt gennem hele skoleåret, således at alle lektioner i musikteori indeholder små praktiske øvelser/opgaver indenfor dette felt, og at der er en progression mht. sværhedsgrad og kompleksitet af øvelserne.

Som en del af undervisningen i ERT indgår også trommespil på congas og sambatrommer samt STOMP.

- Nodelære

Eleverne skal lære at læse noder noteret både i g-nøgle og f-nøgle. De skal opnå fortrolighed med alle nodeværdier, pauser, dynamik- og udtrykstegn, samt opnå forståelse af både faste og løse fortegn. De skal blive i stand til både at læse enkle melodilinjer og de mest almindelige intervaller og harmonier.

- Harmonilære

Her arbejdes med dur og molskalaens tre- og firklange. Der arbejdes med bl.a. becifringssystemet og kvintcirklen, og det er målet at eleverne opnå en grundlæggende forståelse for akkordernes opbygning og harmoni-slægtskab.

- Musikanalyse

Der arbejdes med analyse af enkle musikstykker primært indenfor den rytmiske musik. Der arbejdes med både melodisk, harmonisk, rytmisk og form-analyse. Eleverne skal opnå en god forståelse af musikkens "byggesten" og få et indblik i hvordan f.eks. et pop- eller rocknummer opbygges med hensyn til form, melodiske temaer, riffs, grooves, typiske akkord-rundgange osv.

- Hørelære

Eleverne skal lære at høre/synge dur og mol-skalaer og intervaller og kunne genkende klangen af de hyppigst forekommende akkorder og akkordprogressioner.

- Brugsklaver

Til at understøtte indlæringen af nodelære og harmonilære arbejdes der med brugsklaver,

hvor eleverne undervises i at spille enkle melodilinjere på klaveret efter noder samt at spille akkorder og enkle akkordprogressioner på klaveret.

Arbejdsform

Undervisningen vil foregå som klasseundervisning, hvor den grundlæggende musikteori gennemgås fælles for klassen. Eleverne skal i et vist omfang også læse relevant litteratur indenfor de enkelte delområder. En stor del af undervisningen vil foregå ved hjælp af praktiske øvelser - både fælles i klassen, individuelt og som gruppearbejde.

Der stilles opgaver i det gennemgåede stof - både skriftlige øvelser, der løses individuelt, men også mere praktiske opgaver, der løses som gruppearbejde.

En del øvelser indenfor nodelæsning og hørelære vil foregå på computer med f.eks. hørelærepragrammet EarMaster Pro samt øvelser på www.musiklopedia.dk.

Performance

I faget Performance arbejder eleverne med at skabe, opleve og reflektere over dramatiske forløb. De arbejder med Performance som oplevelses- og udtryksform, med vægt på glæden og udfordringen ved at bruge kroppen og stemmen som fortæller. Undervisningen har omfattet grundlæggende teaterprocesser- og værktøjer, herunder også musik, dans og stemmetræning.

Faget tager udgangspunkt i den enkelte elev og dennes evner, udfordringer og grænser, da vi mener, at eleverne bør udfordres, men naturligvis ikke udstilles. Performance på Vesterdal har ikke til formål at skabe flyvefærdige skuespillere, dansere eller sangere, men at give eleverne værktøj til og tro på, at de er i stand til at træde op, træde frem og komme ud over kanten – uagtet om sammenhængen er en teaterforestilling, en tale, en fremlæggelse eller en prøve. Elevernes erfaringer fra undervisningen rækker derfor langt ud over teaterets skrå brædder. Vi arbejder ud fra 5 fokusområder; krop, sceneformelse, mig i verden, stemme og effekt. De fem fokusområder indgår på varieret måde og med forskellig vægtning som en helhed i undervisningen. Undervisningen var tilrettelagt således, at eleverne kan tilegne sig kundskaber og færdigheder inden for alle fem områder.

Krop

Eleverne skal i dette forløb arbejde med deres egen krop som et instrument. Forløbet er delt op i mange forskellige fysiske projekter, hvor eleverne vil opdage, at deres krop kan mere end de tror. De vil stifte bekendtskab med bl.a. ballet, jive og ekspressiv dans. De vil igennem hele forløbet skulle forholde sig til kropssprog og udstråling. Elevernes grundform og holdning, er noget vi hele året vil have fokus på, men i dette forløb vil vi i særdeleshed udfordre elevernes forhold til egen krop og for en stund, forsøge at sætte hjernen ud af spil og lade kroppen tale.

Stemme

Eleverne skal under dette område lære om stemme, retorik, intonation og diktion. Eleverne trænes i at bruge stemmen ordentligt. De vil få teknikker, som de skal arbejde med og vil kunne bruge i andre skolesammenhænge og fag. Ligeledes vil vi have fokus på retorik og overbevisningsevne og eleverne vil blive stillet over for opgaver, hvor de skal argumentere for deres holdning. Eleverne vil også stifte bekendtskab med fortælling hvor formålet er indlevelse,

udtryk og at komme ud over scenekanten. Det overordnede mål er, at få eleverne til at have mere tiltro til deres egen stemme, tro på at den ikke svigter dem, når det gælder. Tro på, at de kan tale en hel forsamling op og lære hvad de skal gøre i situationer hvor den svigter, bliver hæs eller ryster.

Scenefornemmelse

Eleverne skal under dette område lære at indtage rummet, give plads og tage den igen. De skal trænes i at være opmærksomme på, hvad der sker omkring dem, samt blive inde i deres eget sfære. Selv om man synes, at man selv er den vigtigste på scenen, er det ikke sikkert publikum synes det. Så i dette forløb, skal eleverne lære at være opmærksomme på det de omgives af - medspillere, scenen, scenografi og ikke mindst publikum. Vi skal arbejde med forskellige scenerum; alt fra elevatorpitch til mundtlige prøvesituationer. Målet er få eleverne til at forstå at de skal forholde sig til det rum eller den scene de er til stede i. At man ikke kan hviske i en katedral og at det ikke er hensigtsmæssigt at bruge store armbevægelser i f.eks. en elevator. De skal lære at forholde sig til de rum, der er dem givet på forhånd og mestre den bedst mulige løsning for det rum.

Mig i verden

I denne del af undervisningen skal eleverne forholde sig til hvordan de er, kontra gerne vil være i verden. Vi forholder os både psykologisk, kropsligt og intellektuelt til det foranderlige samfund vi lever i. Eleverne vil lære om kropssprog, både eget og andres, og lære at analysere en situation ud fra non-verbale signaler. De skal øve sig i at finde frem til kernen og essensen og især hvordan man rationelt og klogt kan ændre ubehagelig situation. De skal stifte bekendtskab med Augusto Boals forumteater, hvor man skal spille sig ud af en beklemmt situation - for derved at vide hvilke handlemuligheder de har i det virkelige liv. Eleverne vil også blive præsenteret for neuropsykologi og lære om hvordan krop og hjerne reagerer under pres, hvordan vi agerer socialt og hvad vi aktivt kan gøre for at styre en ubehagelig situation. Målet er at få eleverne til at indse at de som mennesker rummer mange forskellige sider, som de naturligt eller unaturligt bruger i bestemte sammenhænge. Derudover vil eleverne også blive sat i andre fiktive, men naturalistiske situationer, som eks. En jobsamtale. Formålet er at gøre ukendte, måske farlige situationer til noget velkendt og trygt.

Effekt

I denne del af undervisningen vil eleverne møde den tekniske del af teater. Hvordan kan man forstærke eller nedtone et udtryk eller en optræden? Kort sagt handler dette forløb om, hvordan man forholder sig til indpakningen af en fremstilling. Hvad er hensigtsmæssigt og hvad kan direkte manipuleres og udskiftes uden at man føler at man spiller teater i den virkelige verden. Målet er at eleverne skal forholde sig til egen optræden i det virkelige liv. Hvad tager man på til en jobsamtale. Kan man ændre lyssætningen, før man får svigermor på besøg osv. Hele forløbet har til hensigt at eleverne skal opnå en indsigt af at livet ikke er sort/hvid - at vi bliver manipuleret udefra af virksomheder, sælgere m.m. Målet er at eleverne skal lære at kende disse muligheder, for derved selv at opdage hvornår andre bruger virkemidlerne og hvordan de selv kan bruge dem til egen fordel.

Psykologi og filosofi

Eleverne lærer at anvende grundlæggende begreber inden for psykologi og filosofi. Der arbejdes med at perspektivere menneskesyn på tværs af psykologiske teorier og filosofiske strømninger samt analysere aktuelle problemstillinger (f.eks. unges trivsel, sociale medier og AI, etiske dilemmaer).

Fagets hovedsigte er at styrke elevernes viden og nysgerrighed på et bredt udsnit af emner inden for psykologi og filosofi samt at gøre dem fortrolige med grundlæggende teorier.

I faget arbejder vi skiftevis med korte og længerevarende forløb inden for filosofi og psykologi. De korte forløb indeholder bl.a. lektioner om 'ondskab', 'kønssforskelle', 'livskvalitet' og 'døden'.

De længerevarende forløb indeholder følgende:

Psykologi/psykologiske retninger

Eleverne skal have en basisindføring i forskellige psykologiske retninger såsom psyko-dynamikken, behaviorismen, eksistentiel og humanistisk psykologi, kognitiv psykologi, socialpsykologi og evolutionspsykologi. Derefter skal de kigge på forskellige cases og forholde sig til dem med forskellige psykologiske retninger.

Hvad påvirker personlighedens udvikling? Arv/miljø vil være kernepunkter i diskussionerne.

Eleverne vil også blive introduceret for og skal forholde sig til søskendeteorien, fordomsopbygning og mønsterbrydning.

Trivsel og mistrivsel

Eleverne skal kigge på, hvad der sikrer dem god trivsel, og hvad der kan få dem til at mistrives. Dette føres videre i en undersøgelse af, hvad der sker med unge, der virkelig mistrives, hvilke psykiske lidelser der oftest rammer unge, og hvordan de hjælpes af behandlingssystemet i Danmark. Vi skal også kigge på, hvad man gør for/med de mennesker, der ligger uden for behandlingens rækkevidde.

Døden, sorg/krise og etiske dilemmaer

Eleverne skal stifte bekendtskab med forskellige syn på døende og døden, både kulturelt og historisk. De skal introduceres for Johan Cullbergs krisefaser og til den form for sorgstøtte, der tilbydes bl.a. via Kræftens Bekæmpelse.

Derudover skal de forholde sig til og diskutere begreber som dødsstraf, aktiv dødshjælp og forskellige former for donationer.

Filosofi

Eleverne skal lære at filosofere. Vi har fokus på, hvad der kendetegner en filosofisk samtale, og hvad der er særligt ved filosofiske spørgsmål. Gennem undervisningsforløbene med filosofi øver eleverne sig enkeltvis og sammen i

- at lytte til og forstå andre
- at reflektere og analysere
- at problematisere
- at argumentere og danne egne holdninger
- at begrebsafklare
- at formidle egne tanker og holdninger

Etik og moralfilosofi

Der arbejdes med spørgsmål som ”hvor kommer moralen fra?”, og ”hvordan skal jeg handle, for at gøre det rigtige/det gode?”.

Eleverne præsenteres for en række centrale retninger inden for den normative etik (Kant, Mill, Habermas) og drøfter etiske spørgsmål for at kunne skelne de forskellige positioner fra hinanden. De gennemføres et forløb i anvendt etik – hvor prioriteringsspørgsmål inden for medicinsk etik er i fokus.

Hvad er et menneske?

Vi skal blive klogere på, hvad der kendetegner et menneske. Har vi en fri vilje? Og hvordan adskiller vi os fra dyr – og fra maskiner og kunstig intelligens?

Eleverne diskuterer, hvordan de benytter sig af kunstig intelligens, og hvad frembruddet af kunstig intelligens betyder for den menneskelige udvikling – eller afvikling.

Kan vi som menneskehed formå at regulere den teknologiske udvikling? Eller kan og vil vi altid benytte os af de muligheder teknologien tilbyder os – uanset om det har nogle utilsigtede sideeffekter?

Æstetik og kunst

Hvad er kunst? Og kan det overhovedet defineres? Eleverne bliver præsenteret for forskellige kunstværker/artefakter, og vi drøfter forskellige bud på definitioner af kunst – f.eks. institutionsteorien og parameterteorien.

Derudover ser vi nærmere på, hvordan man kan kvalificere sig til titler som kunstner og kunstekspert. Og undersøger om de forskellige teoretiske tilgange gør det muligt at skelne mellem middelmådig og stor kunst.

Kunst, håndværk og design

Vi har fokus på *fordybelse* og *proces* frem for resultat. Eleverne skal turde at *eksperimentere* og at ”fejle”. Eleverne introduceres til udvalgte materialer/teknikker, men tilgangen til materialet skal være eksperimenterende og skal give eleverne mod og lyst til at kombinere materialet/teknikken med andre mere ukendte materialer.

Året inddeles i tre hovedforløb og afsluttes med et individuelt fordybelsesprojekt, hvor eleverne selv vælger arbejdsform og materiale. Derudover vil der være flere mini forløb, hvor eleverne afprøver forskellige teknikker og materialer, så de til sidst kan lave et unikt individuelt projekt. Elevernes æstetiske blik/øje skal trænes ved bl.a. løbende introduktion til/visning af forskellige kunstneres måde at arbejde på og deres værker, hvorved eleverne kommer et skridt nærmere mod deres eget personlige udtryk og smag. Der skal være en løbende dialog med eleverne omkring deres arbejde/værk (fælles og individuelt), hvilket skal hjælpe dem med at sætte ord og begreber på ”kunsten” og gøre dem klogere på sig selv.

Opstart – eleverne får minikursus i diverse materialer, så de har mulighed for at vælge bredt til deres eget fordybelsesprojekt.

Mixed Media

I dette forløb lærer eleverne grundlæggende farvelære og kompositioner og forsøger at anvende dem i praksis. Vi blander farver og udfylder Ittens farvecirkel og tegner små kompositioner efter

forskellige greb, der kan bruges til at analysere eller skabe kunst. Efter undervisningen i de 2 discipliner skaber hver elev et individuelt lille værk hvor de anvender enkelte dele af det lærde og skaber erfaringer med det i praksis. Elever bruger maling, papir, farve, trykmetoder, mm. til at skabe deres værk og tager aktive valg om hvilke medier, farver og kompositioner de gør brug af.

Maling

Eleverne skal arbejde med et mindre projekt indenfor maleri. De skal lege med farver og komposition, og skal prøve kræfter med både akvarel og akrylmaling. Eleverne får desuden en kort introduktion til spraymaling, hvor de blandt andet skal arbejde med stencils, som kan bruges både på papir og udendørs.

Keramik

I dette miniforløb skal eleverne lave et relief og en figur i ler. De skal eksperimentere og lære lerets muligheder og begrænsninger at kende. De skal afprøve forskellige dekorationsteknikker, så de har en bred pallet af muligheder og teknikker at dykke ned i, skulle de vælge at arbejde med keramik i deres egen individuelt projekt.

Sting og stof

I dette forløb skaber eleverne kunstneriske værker af stof, farve og sting. De introduceres til forskellige måder at præge stof på med tråd og farve, herunder batik, afblegning, forskellige trykformer, broderi og symaskine-sting. Ud fra introduktionen skitserer og opbygger hver enkelt elev et stof-kvadrat på 30x30cm, som har det udtryk og motiv, eleven ønsker. Under forløbet tilegner eleverne sig viden og færdigheder med designprocesser og udvikling af en ide fra skitsering til færdigt produkt. Derudover anvender eleverne en række forskellige teknikker og værktøjer og får erfaringer med at arbejde kunstnerisk med bløde materialer.

Lædersyning

I dette forløb arbejder eleverne håndværksmæssigt med læder som materiale i et grundkursus, der giver dem indblik i- og erfaring med de mest grundlæggende teknikker. De lærer at opbygge, tilpasse og designe skabeloner til forskellige produkter af læder. De lærer grundlæggende teknikker og værktøjer at kende og bliver fortrolige med de forskellige stringente arbejdsgange, læderarbejde kræver.

I processen skaber elever hver især et produkt fra start til slut.

Land Art

I dette forløb arbejder eleverne med Land Art, hvor naturen fungerer som både arbejdsrum og materiale. Gennem undersøgende og kreative processer skaber eleverne kunstværker af f.eks. sten, grene, blade og andre naturmaterialer. Der lægges vægt på fantasi, samarbejde og bevidste valg af form, farve og komposition, samtidig med at eleverne udvikler forståelse for naturen og en bæredygtig omgang med dens ressourcer.

Eleverne lærer om den historiske baggrund for landart, med de 2000 år gamle Nazca linjer i Peru, drager inspiration fra moderne kunstnere som Andy Goldsworthy og Richard Long og afprøver egne kreative kompetencer, samarbejdsevne og forståelse af, hvordan kunst kan skabes i samspil med naturen.

Grafisk tryk

Eleverne skal udforske forskellige elementer af det grafiske tryk. De skal arbejde med dybtryk og højtryk, og undersøge de grafiske muligheder i forskellige trykmetoder. Eleverne skal lave små projekter i linoleumstryk, monotypi og koldnålsradering, og arbejde med den varierende 'streg' og grafiske udtryk, de forskellige metoder giver, alt efter om der skæres, ridses, eller pudses med vatpind.

Udtryksformer, formsprog og installationskunst

Eleverne udforsker og undersøger forskellige udtryksformer og formsprog og tester forskellige materialer af. Vi arbejder overordnet med forskellige stile indenfor kunst, hvordan budskaber formidles, mm., men også med konkrete teknikker og materialer såsom beton, metal og stof men også performancekunst og fotokunst. Målet er, at eleverne får en mangfoldig og varieret kunstforståelse, hvordan ting kan spille sammen for at give et samlet udtryk og overvejer, hvilke greb og teknikker de selv vil bruge, når de skal i gang med deres eget individuelle projekt.

Trådfigurer

I dette forløb skal eleverne lave små figurer i tråd og perler. Eleverne skal afprøve forskellige bearbejdelses teknikker og undersøge materialet muligheder og begrænsninger inden de laver en lille figur.

Individuelt fordybelsesprojekt

Efter de korte introforløb skal eleverne vælge og beskrive deres eget fordybelsesprojekt.

Projekterne tager udgangspunkt i eleverne ønsker om at dygtiggøre sig eller udfolde sig kunstnerisk og kreativt. Derefter får de tid til netop at fordybe sig i deres individuelle projekter, med vejledning og støtte fra os.

Forløbet afsluttes med udstillingen VESTERVÆRK - en samlet udstilling om året kreative projekter/kreationer på KABEL29 i Middelfart hvor byens borgere og elevernes forældre inviteres til stor fernisering og udstilling af elevernes værker.

Grafisk tryk

Eleverne præsenteres for linoleumstryk og radering. Eleverne skal prøve kræfter med linoleumstryk, hvor de skal arbejde med skitsering og afprøve forskellige former for grafiske udtryk. De skal arbejde med både højtryk og dybtryk, forskellige teknikker inden for linoleumstryk, herunder reduktionstryk.

Keramik

I dette forløb skal eleverne først eksperimentere i miniformat, for at afprøve og udforske form. De skal lave en menneskelig figur/ et væsen - så de skal eksperimentere og afsøge det de vil have figuren til at udtrykke fx. håb, ængstelighed, rædsel mv., de skal også afprøve forskellige overfladestrukturer fx. glat, ru, struktureret mv. og forskellige farvebelægninger fx. begitning, glasur, patina mv.

På baggrund af den eksperimenterede fase skal eleverne udføre et større keramisk værk - der udstilles i Hallen.

Fysik/kemi

Formål

Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne opbygger og videreudvikler deres naturvidenskabelige forståelse gennem undersøgelser, eksperimenter og teoretisk fordybelse. Undervisningen skal styrke elevernes nysgerrighed og interesse for naturvidenskab samt give dem indsigt i, hvordan fysik og kemi spiller en rolle i den verden, der omgiver dem.

Vi lægger vægt på, at eleverne

- undrer sig over de fænomener og processer, de møder i hverdagen.
- opnår indsigt i naturvidenskabelige arbejdsmetoder gennem undersøgelser og problemløsning.
- tager ansvar for egen læring og deltager aktivt i undervisningen.
- udvikler deres evne til at formidle naturvidenskabelig viden.

Kompetencemål

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne kan:

- designe, gennemføre og evaluere undersøgelser inden for fysik og kemi.
- anvende, vurdere og udvikle modeller, der forklarer naturvidenskabelige sammenhænge.
- perspektivere fysik og kemi til samfundet og til den naturvidenskabelige udvikling.
- anvende faglige begreber og metoder i både teori og praksis.

Arbejdsformer og metoder

Undervisningen er organiseret i temaer, som enten vælges af læreren eller udvikles i samarbejde med eleverne. Der arbejdes målrettet med at skabe et læringsmiljø præget af nysgerrighed, engagement og tryghed, hvor der er plads til at stille spørgsmål og afprøve idéer.

Arbejdsformerne veksler mellem:

- oplæg, dialog og demonstrationer
- laboratoriearbejde og eksperimenter
- læsning og bearbejdning af fagtekster
- dokumentation af forsøg gennem billeder og video
- faglige quizzer og konkurrencer
- videnskabelige podcasts og videoer
- kemishows og praktiske demonstrationsforsøg
- foredrag og inspiration fra forskere og fagpersoner

Temaer i skoleåret:

Den faglige nørd

Vi arbejder med grundlæggende kemi og opbygger en solid faglig forståelse gennem forsøg og teori. Blandt andet skal vi fremstille forskellige typer krystaller, arbejde med navngivning af organiske stoffer og lære at udarbejde kemirapporter.

Showkemi

Vi udforsker fysik og kemi gennem farverige, spektakulære og overraskende eksperimenter. Forløbet afsluttes med, at eleverne planlægger og gennemfører et kemishow for resten af skolen.

Atomfysik

Vi bevæger os helt ind i atomets verden og arbejder med elementarpartikler, kræfter og moderne fysik. Eleverne får indblik i aktuelle forskningsområder som f.eks. fusionsenergi gennem podcasts, artikler og foredrag.

Projektarbejde

Eleverne arbejder selvstændigt eller i grupper med et selvvalgt naturvidenskabeligt emne. Forløbet afsluttes med fremlæggelse af undersøgelser, resultater og konklusioner.

Vands magiske egenskaber

Gennem teori og forsøg undersøger vi de særlige egenskaber, der gør vand til et af naturens mest fascinerende stoffer.

Raketter

Vi designer, bygger og tester vores egne raketter. Forløbet kombinerer kreativitet, fysik og praktiske undersøgelser af bevægelse, energi og aerodynamik.

Evaluering

I løbet af skoleåret anvender vi www.fysik-kemi-tjek.dk som et redskab til at følge elevernes faglige udvikling. Eleverne afleverer desuden enkelte rapporter, hvor de træner deres evne til at beskrive, analysere og vurdere naturvidenskabelige undersøgelser ved hjælp af relevante fagbegreber.

Evalueringen foregår også løbende gennem observationer, samtaler og mundtlig feedback i undervisningen.

Fysik/kemi i 10. klasse på Vesterdal er prøvefrit.

Samfundsfag

Kan selv, vil selv – fucker op alligevel! – aka. Samfundsfag – er et samfundsfagligt dannelsesfag, som skal give eleverne indsigt i sig selv, deres relationer og det samfund, de er en del af. Gennem samtale, debat, praktiske øvelser og projektarbejde undersøger eleverne aktuelle samfundsforhold og deres egen rolle i verden. Faget skal styrke elevernes livsduelighed, kritiske sans og mod på at deltage aktivt i demokratiske fællesskaber.

Mål

- At give eleverne forståelse for, hvordan identitet og holdninger formes.
- At styrke elevernes evne til at forholde sig kritisk til samfundet og deres egen rolle i det.
- At udvikle elevernes evne til at lytte, argumentere og indgå i samtaler med mennesker, de er uenige med.
- At give eleverne praktiske og personlige redskaber til livet efter efterskolen.
- At skabe forståelse for demokrati, fællesskab og medborgerskab.

Indhold

Undervisningen beskæftiger sig blandt andet med identitet, relationer, sociale medier, algoritmer og perfektionskultur. Eleverne arbejder med fællesskab, ensomhed, polarisering og radikaliserings og undersøger, hvordan mennesker påvirkes af familie, venner og samfund.

Der arbejdes desuden med demokrati, politik og økonomi samt med aktuelle samfundsmæssige problemstillinger som klima, kunstig intelligens, mistro, krig og teknologisk udvikling. Undervisningen veksler mellem faglig viden, debat, leg, praktiske aktiviteter, virkelige situationer og mindre projekter.

Film/medie

Vi har formet et mediefag med fokus på film, og her søger vi at ruste eleverne til at blive kritiske forbrugere og især kompetente producenter af filmmediet. Eleverne arbejder med filmanalyse, manuskriptskrivning, videooptagelser, redigeringsteknik og lydfremstilling.

I faget er teori og praksis koblet sammen, når eleverne producerer deres egne film. Vi har dog i høj grad fokus på den praktiske del, da vi mener at "hands-on"-princippet er fantastisk frugtbart, når det gælder filmoptagelse og redigering. Filmøvelserne strækker sig over hele året og involverer hele medieholdet. Afslutningsvis bliver produktet blevet præsenteret for hele medieholdet og uploadet til internettet via YouTube.

Som afslutning på skoleåret deltager vi i filmfestivalen, Frame. Rammen for festivalen er produktion af en 6 minutters kortfilm i enten dokumentar- eller fiktionsgenren – begge under et fastlagt overordnet tema. I den forbindelse bliver eleverne dybt involveret i alle dele af produktionen lige fra ideudvikling til redigering, og desuden filmplakater passende til deres film.

I mediefaget benytter eleverne Apples redigerings-program Final Cut Pro X. Til selve optage-delen bruges semi-professionelle DSLR kameraer fra Sony, Lydoptagere fra Zoom samt mikrofoner, boomstænger mm. fra Røde til optagelse af lyd.

Idræt 3D

Idræt 3D er både et praktisk og teoretisk fag, hvor eleverne får mulighed for at afprøve forskellige idrætsaktiviteter med fokus på at tilegne sig viden om - og færdigheder til - at kunne skabe idrætsfællesskaber for andre, bruge deres krop og udvide deres horisont indenfor bevægelse og idræt.

Faget er rettet mod, at eleverne kan påtage sig opgaven som (hjælpe)træner i foreninger og andre fællesskaber og institutioner, hvor idræt og bevægelse indgår.

Den tredimensionale idrætsundervisning har fokus på at udvikle:

Lederrollen

- Struktur
- Aktivitetsudvikling
- Rollemodel
- Formidling og kommunikation

Ud i verden

- Idrætsmiljø
Foreningstanken
- Fællesskab

Personlig udvikling

- Udholdenhed
- Udfordring
- Selvværd, respekt, ansvar

I den teoretiske del af faget vil vi være optaget af de ovenstående 3 punkter, og hvad mennesket har brug for både fysisk, mentalt og socialt i et idrætsperspektiv.

I den praktiske del vil eleverne afprøve forskellige tilgange til idræt på hinanden, med udgangspunkt i det teoretiske.

Det er vigtigt at komme ud i verden med vores aktiviteter og få afprøvet alt det vi går og øver os på i undervisningen. Derfor er vi i kontakt med det omkringliggende samfund og de lokale idrætsforeninger. Det kan være i forbindelse med indsamling af viden eller afprøvning af aktiviteter, at vi besøger den lokale SFO, skole eller idrætsforening.

PRO

PRO er en alternativ, kreativ og studie- og livsforberedende 10. klasse, hvor der undervises i kreative, innovative og entreprenante processer. Udviklingen af elevernes innovations- og iværksætterkompetencer foregår gennem praksis. Via aktiv deltagelse i en række varierede projektforsøg tilegner eleverne sig alsidige innovationskompetencer, gennem kontinuerlige udfordringer i metode, teori, kreativitet, omverdensforståelse etc.

Formålet med PRO uddannelsen er at udvikle elevernes evne til at være reflektive og nyskabende i forhold til viden, til samfundet og til verden. Undervisningens fokus er rettet mod nytænkning snarere end reproduktion, og undervisningen er af en karakter, der begunstiger og stimulerer kreativitet, giver næring til samarbejde, og som skaber mulighed for interaktion med den lokale og globale omverden.

Gennem undervisningen og en række varierede projektforsøg tilegner eleverne sig redskaber, metoder og kompetencer, som gør dem i stand til at

- designe, strukturere og organisere en kreativ arbejdsproces
- fordybe sig i, anvende og udvikle faglig viden, og se denne i nye sammenhænge
- skabe, vurdere og reflektere over nye idéer og løsninger, og strukturere disse så de giver værdi for andre
- formidle en idé, et budskab, en faglighed etc.
- samarbejde og engagere sig i en dynamisk proces
- forholde sig konstruktivt til en proces samt til egne og andres kompetencer og udviklingsmuligheder
- realisere projekter, som han selv har været med til at skabe og udvikle

Motion 10. klasse og PRO

Formålet med undervisningen i motion er, at eleverne gennem alsidige motionsoplevelser oplever glæde ved at bevæge sig, og at der gennem bevægelse vækkes en lyst til at bruge kroppen fysisk. Vi vil i undervisningen sikre, at eleverne kan dyrke motion på deres egne præmisser med afsæt i, hvad der motiverer dem. I undervisningen er vi ikke optaget af resultaterne, men det vigtigste er, at de har det sjovt og kan være sammen på kryds og tværs af årgangen.

2 gange ugentligt vil elever opleve en undervisning, der byder på mange forskellige aktiviteter, som både stiller krav til, at eleverne selv tager ansvar for at få det maksimale ud af undervisningen fx i forbindelse med styrketræning og løb, men også fælles aktiviteter, hvor de indgår i et forpligtende fællesskab.

På Vesterdal skal eleverne kunne gå glade til motion, gå glade derfra og komme glade til næste time.

Motion vs. Idræt

Undervisning på Vesterdal hedder motion, og ikke idræt. Det er bevidst, da fokus overvejende er på det sundhedsmæssige perspektiv i at få brugt kroppen, vække glæde og opleve fællesskab i forbindelse med fysiske aktiviteter fremfor på udvikling af idrætskompetencer – med andre ord jages endorfiner til hjernen frem for den næste professionelle sportsudøver.

Kor

Formålet med korundervisningen er, at eleverne i fællesskab får en oplevelse af at skabe et musikalsk udtryk gennem korsangen.

Undervisningen tilrettelægges som holdundervisning med én ugentlig lektion af 60 minutters varighed.

I korundervisningen arbejdes der med sang og sangteknik. Sangstemmens mange udtryksmæssige muligheder udforskes med det formål dels at give eleverne lyst til at synge og til i koret at skabe et fælles musikalsk udtryk. Der lægges særlig vægt på arbejdet med fælles puls, klang, intonation, rytmisk frasering, dynamik og flerstemmighed. Hver lektion indledes med 10-15 minutters opvarmning, hvor der arbejdes med grundlæggende sangteknik og stemmeopvarmning - herunder holdning, vejrtrækning, støtte og klang.

I korundervisningen indstudies flerstemmige korsatser primært hentet fra det rytmiske repertoire; pop, rock, soul og gospel. Satserne har forskellig sværhedsgrad, og undervisningen søges tilrettelagt så der igennem skoleåret vil være en progression i satsernes kompleksitet. Det er centralt for korundervisningen, at de numre, der arbejdes med, skal fremføres for et publikum. Der vil derfor i løbet af skoleåret være en række koncerter, hvor koret opfører de ting, der er arbejdet med.

Kraft

Formål

Faget tager afsæt i foreningslivet som hjørnesten i det moderne Danmark. Faget sigter mod at give eleverne en dybere forståelse af at skabe mening i tilværelsen gennem aktiv deltagelse i fritidsaktiviteter. Med udgangspunkt i det brede danske idrætsliv vil eleverne få indsigt i, hvordan idræts- og foreningslivet udenfor efterskolen virker. Vi skal skabe en slags foreningsliv lokalt på Vesterdal som imiterer den måde, det foregår på i de mange lokale foreninger rundt om i landet.

Indhold og Aktiviteter

Faget skaber en ramme, hvor eleverne oplever forbindelsen mellem fysisk aktivitet og samarbejde om at skabe rammerne for aktiviteter. Dette kan fx inkludere træning og øvelse af forskellige sportsgrene og forsøg med at igangsætte og arrangere klubber, stævner m.m.

Foreningsliv og samfundsengagement: Eleverne udforsker værdien af et rigt foreningsliv og frivilligt arbejde for personlig vækst og samfundet/fællesskabet som helhed. De reflekterer over, hvordan deres handlinger kan påvirke andre end dem selv.

Samarbejdsøvelser og relationer: Eleverne deltager i praktiske samarbejdsøvelser for at styrke teamwork og forståelse for samarbejde. De udforsker også, hvordan relationer former vores identitet.

Sport, idræt og spil: Eleverne deltager i forskellige sportsdiscipliner, der styrker deres kondition og evner indenfor den konkrete sportsgren, deres evner til at samarbejde og deres taktiske forståelse.

Mål

- Udvikle en dybere forståelse af konkrete sportsgrene.
- Udvikle en dybere forståelse for det danske foreningslivs opbygning og hvordan idrætslivet fungerer.
- Fremme personlig udvikling, engagement og ansvarlighed overfor et større fællesskab
- Styrke evnen til samarbejde, kritisk tænkning og respektfuld dialog.

Faget søger at skabe en bro mellem idrætsforeningslivet og efterskoleliv gennem aktiv deltagelse.

Kundskab

Formål

Faget tager afsæt i Grundtvigs tankegang om sammenhængen mellem håndens og åndens arbejde i en praktisk og reflekterende ramme. Faget sigter mod at give eleverne en dybere forståelse af at skabe mening i tilværelsen gennem praktiske handlinger og refleksion. Med udgangspunkt i temaer som livsduelighed, dannelse, frivilligt arbejde, samarbejde og samvær vil eleverne blive rustet til at navigere i verden og opnå indsigter, der skaber en større fornemmelse af sammenhæng.

Indhold og Aktiviteter

Faget skaber en ramme, hvor eleverne oplever forbindelsen mellem praktiske aktiviteter og refleksion. Dette kan fx inkludere havearbejde med guidede refleksionsøvelser o. lign.

Foreningsliv og samfundsengagement: Eleverne udforsker værdien af et rigt foreningsliv og frivilligt arbejde for personlig vækst og samfundet/fællesskabet som helhed. De reflekterer over, hvordan deres handlinger kan påvirke andre end dem selv.

Samarbejdsøvelser og relationer: Eleverne deltager i praktiske samarbejdsøvelser for at styrke teamwork og forståelse for samarbejde. De udforsker også, hvordan relationer former vores identitet.

Aktuelle debattemaer: Eleverne deltager i debatter og diskussioner om aktuelle samfundsudfordringer og lærer at lytte, formidle og respektere forskellige synspunkter.

Husråd: Faget indeholder årstidsbaserede husråd, hvor der er fokus på lokale hjemmedyrkede råvarer.

Mål

- Udvikle en dybere forståelse af sammenhængen mellem håndens og åndens arbejde.
- Fremme personlig udvikling, engagement og ansvarlighed overfor et større fællesskab

- Styrke evnen til samarbejde, kritisk tænkning og respektfuld dialog.
- Udvikle selvrefleksionsfærdigheder.
- Blive i stand til at sætte overskuelige og realiserbare mål.

Faget søger at skabe en bro mellem Grundtvigs tanker, efterskoleliv og livet på den anden side af efterskolen ved at kombinere praktiske handlinger med refleksion og eftertanke.

Seksuel dannelse

Seksuel dannelse skal give eleverne viden, refleksion og et nuanceret sprog, så de kan navigere trygt og ansvarligt i deres seksuelle udvikling, relationer og grænser. Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes liv og bygger på tryghed, respekt og plads til forskellighed. Faget skal styrke elevernes evne til at tage ansvar for sig selv og møde andre åbent og respektfuldt.

Mål

- At udvikle elevernes viden om seksualitet, krop, relationer og grænser.
- At styrke deres evne til at kommunikere respektfuldt om følelser og seksualitet.
- At give eleverne forståelse for samtykke og redskaber til at udtrykke og respektere grænser.
- At gøre eleverne i stand til at træffe informerede valg om seksuel sundhed.
- At bidrage til et trygt og inkluderende fællesskab på efterskolen.

Indhold

Eleverne arbejder med køn, seksualitet, pubertet, kropsidealer og selvbillede samt med følelser, kærlighed og forskellige former for relationer. Gennem samtaler, cases og øvelser undersøger de kommunikation, forventninger, lyst, grænser og samtykke.

Undervisningen omfatter desuden prævention, seksuelt overførte infektioner og myter om sikker sex. Der skabes et trygt rum, hvor eleverne kan stille spørgsmål og dele tanker uden pres, blandt andet gennem en anonym brevkasse. Forløbene afsluttes med fælles refleksion over elevernes læring om sig selv, andre og fællesskabet.

Inklusion

På Vesterdal Efterskole er inklusion en værdi, der sigter mod at skabe lige deltagelsesmuligheder for alle elever. Indsatsen er målrettet den enkelte elevs specifikke behov og rækker ud over almindelig undervisningsdifferentiering og efterskolepædagogik.

Det overordnede formål er at gøre eleven undervisningsparat og rustet til at vælge en ungdomsuddannelse efter opholdet på Vesterdal. Inklusionsarbejdet på skolen er bygget op omkring to primære søjler - faglig inklusion og social inklusion - som tilsammen dækker både de boglige og de sociale aspekter af efterskolelivet.

Den faglige inklusion er rettet mod elever, der oplever udfordringer med læring. Dette kan omfatte ordblinde elever, elever med diagnoser, eller elever med andre belastninger, der står i vejen for det faglige udbytte. Støtten er konkret og kan bestå af individuel faglig hjælp eller undervisning i mindre grupper med udgangspunkt i den enkeltes udfordringer. Skolen tilbyder ordblindevejledning og støtte ved tests og prøver. En central del af

tilbuddet er hjælp til IT-baserede hjælpemidler. Skolen har abonnement på stave- og læseprogrammet Appwriter, som installeres på elevernes computere, og der ydes hjælp til at komme i gang med ressourcer som NOTA. For elever med dysleksi er der desuden mulighed for at søge om en IT-rygsæk. Derudover tilbydes lektiehjælp dagligt for alle, med mulighed for individuel støtte efter aftale.

Den sociale og pædagogiske støtte fokuserer på sårbare elever, der kan have svært ved at deltage i fællesskabet - f.eks. på grund af angst eller andre personlige udfordringer. Kernen i denne indsats er en tæt og personlig relation til en voksen på skolen. Efterskolen har lærere og medarbejdere, der påtager sig opgaven med at støtte eleven gennem individuelle samtaler om det, der er svært, hvad enten det er konflikter med familie eller kammerater, manglende motivation eller personlige problemer. Der tilbydes social træning og opmuntring til at indgå i sociale sammenhænge. Praktisk hjælp til at skabe overblik og struktur i hverdagen er også en vigtig del, herunder støtte til at overholde aftaler, pligter og holde styr på dokumenter og lektier. Med flere små konstellationer som kontakt- og huslærere sikres det, at eleven altid har mere end én voksen at henvende sig til.

For at sikre en målrettet og dokumenteret indsats udarbejdes der ved skoleårets start en individuel handleplan for den enkelte elev. Denne plan, som underskrives af eleven selv, forældre og forstander, beskriver formålet med indsatsen og de fokuspunkter, der skal arbejdes med for at sikre den bedst mulige trivsel og det optimale udbytte af opholdet. Handleplanen evalueres løbende og kan justeres i takt med, at skolens kendskab til elevens behov vokser.

Samarbejde er en grundsten i alt inklusionsarbejde. Alt arbejde sker i tæt dialog med elevens primære lærere, og der er ligeledes tæt kontakt til forældre samt eksterne instanser som kommuner. Hvis der er behov for en særlig socialpædagogisk indsats, kan skolen i samarbejde med forældrene søge om støtte i elevens hjemkommune.

Vejledningsårsplan

Uddannelsesvejledning på Vesterdal Efterskole består af en kombination af individuelle samtaler med alle elever og forskellige integreret vejledningsaktiviteter i samarbejde med bl.a. gruppelæreren.

Udover de vejledningsaktiviteter og samtaler vi har på skolen, er det også meget vigtigt at man som forældre tager nogle gode snakke med ens barn i forhold til deres fremtidsdrømme og planer.

Formålet med vejledningsaktiviteterne er, at eleverne får øje på deres egne kompetencer og muligheder. I løbet af året bliver de introduceret til forskellige uddannelser og erhvervsretninger. Dette giver eleverne en bredere indsigt og kan medvirke til, at eleverne har lettere ved at træffe et kvalificeret valg om uddannelse og job.

Vi lægger vægt på, at alle elever har en til flere samtaler med deres vejleder. Samtalen tager udgangspunkt i deres interesser og fremtidsønsker. Vi finder det vigtigt, at de forholder sig til, hvad der motiverer dem og at de får vendt deres overvejelser og tanker om karrierevalg.

12. september	Kort præsentation af vejledere og af hvordan vi vejleder på Vesterdal Efterskole – en del af programmet på familiedagen.
2. oktober	Kort gennemgang af mulige ungdomsuddannelser. Brobygningsønsker Opstart på udarbejdelsen af uddannelsesplaner klassevis.
9. oktober	Afholdelse af forældresamtale med gruppelærere. Samtalen handler primært om elevernes velbefindende på efterskolen, men vi drøfter også elevernes fremtidsplaner efter efterskolen.
Oktober	Uge 43: Klassevejledning, eleverne udfylder uddannelsesplaner som optakt til Individuelle vejledningssamtaler, som afholdes i løbet af de næste par måneder. Uge 44: Forskellige vejledningsaktiviteter i samlingstiden. Mandag: Oplæg om EUD og EUX-uddannelser Tirsdag: Oplæg fra HF Efterslægten Torsdag: Oplæg om HF Søfart Fredag: Oplæg om HF Steiner
November	Uge 45: Brobygning for 10. klasse + PRO Mandag til onsdag: Kold Colleger EUD, Mad og oplevelser/Jordbrug & Natur eller HTX. Torsdag og fredag: STX Middelfart, HF Flow, SOSU Odense Mandag d. 24. november: Foreløbige standpunktskarakterer afgives i Webkarakter. Uge 48: Faglærer oplyser eleverne individuelt om deres foreløbige standpunktskarakter. Forældrene får besked fra kontoret efterfølgende.
December	1. december afgives foreløbig standpunktskarakter i optagelse.dk 1. december kl. 13.00-14.00: Job Kompasset Live Uge 50 laver 10. klasse + PRO arbejde med deres obligatoriske selvvalgte opgave (OSO), hvor de fordyber sig i deres uddannelsesønske efter 10. klasse.
Januar	Der afholdes flere vejledningssamtaler med de elever, der har behov. Torsdag d. 21. januar afholdes fællesaften med Job Café, hvor forældre fortæller om deres karriere og vejen dertil.

Optagelse.dk åbner for eleverne medio januar.
Vejledning i optagelse.dk klassevis.
Vejledning i brugen af optagelse.dk vejledningsbrev til forældre følger.

Februar	Elever og forældre udfylder optagelse.dk som beskrevet i vejledningsbrev udsendt i januar.
1. marts	Ansøgningsfrist for afsendelse af optagelses.dk.
April	1. optagelsesprøve.
Maj	16. maj afgives endelige standpunktskarakterer i Webkarakter. Uge 21 – faglærer oplyser eleverne individuelt om deres standpunktskarakterer. Forældre får direkte besked fra kontoret.
Juni	1. juni – standpunktskarakter i optagelse.dk Meddelelse om optagelse på ungdomsuddannelserne kommer direkte til hjemmet.

Vejledere på Vesterdal Efterskole:

Vejleder for 10. B + 10. FREM - Mette Eckhardt: Mette@vesterdal.dk

Vejleder for 9.kl. – Rikke Friis Skov: Rikke@vesterdal.dk

Vejleder for 10. A + PRO - Tracey Bailey: tracey@vesterdal.dk

Nyttige links:

www.evejledning.dk

kontakt@evejledning.dk

Tlf. og sms: 70222207

Kan kontaktes af både elever og forældre

www.ug.dk

Undervisningsministeriets uddannelsesguide. Her findes information om diverse uddannelsesretninger og man kan finde inspirationsmateriale til de endnu uafklarede. Studieretninger skal man undersøge på de enkelte uddannelsers hjemmesider.

www.optagelse.dk

Elever og forældre logger på via elevens Uni-login.

Her udfyldes elevens ansøgning til ungdomsuddannelserne.

<https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/adgang-og-optagelse/optagelsesproeven>

Info om den gymnasiale optagelsesprøve

Køkken

Overordnet mål

- At skabe sunde kostvaner hos de unge med henblik på at fremme sundhed og velvære.
- Gennem samarbejde at fremme elevernes koncentration og energi med henblik på øget udbytte af undervisningen og efterskolelivet.
- Gennem oplysning om sunde og usunde råvarer, at forebygge kostrelaterede sygdomme på længere sigt.
- At eleverne opnår øget indsigt i behandling og bearbejdelse af fødevarer.

Alle elever inddrages aktivt i køkkenarbejdet. Eleverne er i køkkenet ca. 10 dage på et skoleår. Eleverne tilbereder alle retter til den pågældende dag samt hjælper til med arbejdet i køkkenet. Hver dag er der 5 elever i køkkenet.

Måltiderne

- Vi serverer dagligt 6 måltider vekslede mellem hoved- og mellemmåltider.
- Der er mødepligt til morgenmad, middagsmad og aftensmad.

Arbejdsopgaver

Eleverne møder i køkkenet kl. 7.45. De hjælper til i køkkenet frem til ca. kl. 13.30.

Der er i køkkenet en række opgaver, som skal varetages:

- Hjælpe med at lave den varme mad
- Hjælpe med at lave aftensbuffeten
- Bage dagens brød
- Hjælpe med at lave vegetarmaden og salaterne
- Sørge for at spisesalen er ren og pæn
- Vaske op og hjælpe til med vasketøjet

Weekendforplejning

- Her hjælper eleverne på skift med at servere maden, sørge for at spisesalen er ren og pæn, at vaske op og hjælpe med vasketøjet.

Skoledagens gang og indhold

Morgenmad

Der serveres morgenmad fra kl. 7.10 til kl. 7.40. Morgenmaden er obligatorisk for alle elever.

Første og anden undervisningslektion

Første og anden undervisningslektion går fra kl. 8.15 til kl. 10.00. Der henvises til de enkelte fag for indholds- og formålsbeskrivelser.

Formiddagsservering

Der er formiddagspause med servering kl. 10.05-10.25. Se i øvrigt køkkenafsnittet.

Samling

Der afholdes samling kl. 10.25. Samlingen varetages af skolens lærere og forstander, så hver lærer har en uge og forstanderen afholder resten af samlingerne. Samlingerne startes og slutes oftest med en sang. Indholdet af samlingen kan være et aktuelt emne eller andet som der findes vedkommende for eleverne.

Formålet med samlingen er at eleverne gennem foredrag og diskussion af forskellige emner får øjnene op for tilværelsens mange facetter. Og at de gennem de dialoger, der er under samlingen, ser styrken i deres forskelligheder, så de giver plads til den enkeltes tanker og meninger.

Der er samling mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl. 10.25-10.55 samt onsdag kl. 10.25-10.40.

Tredje undervisningslektion

Tredje undervisningslektion går fra kl. 11.00 til kl. 12.00. Der henvises til de enkelte fag for indholds- og formålsbeskrivelser.

Middagsmad

Der er middagsmad fra kl. 12.05 til ca. kl. 12.45. Middagsmaden er obligatorisk. Se i øvrigt køkkenafsnittet.

Eftermiddagen

Eftermiddagens opbygning er forskellig fra dag til dag. Der henvises til grundskemaet for placeringen af disse timer, og der henvises til de enkelte fag for indholds- og formålsbeskrivelser.

Rengøring og oprydning

Rengøringen er organiseret således, at hver elev – i samarbejde med en eller flere fra eget hus - er ansvarlig for et område på skolen, som bliver gjort rent hver dag. Eleverne skal hver dag udlufte, oprydde og rengøre overfaldet på deres værelser. Eleverne skal forstå, at rengøring af skolen er en bunden opgave, de er forpligtet til at bidrage til, for at vi kan være så mange sammen. De skal vide at skolen er deres hjem, og at de har et ansvar for skolens bygninger.

Aftensmad

Der serveres aftensmad som er obligatorisk fra kl. 17.45 til kl. 18.15. Se i øvrigt køkkenafsnittet.

Stillette

Der er stillette for eleverne mandag, tirsdag, onsdag og torsdag. Stillette er tænkt som et tidspunkt på dagen, hvor eleverne har mulighed for at koble af, komme ned i gear og give plads til fordybelse og stilhed. Det skal give eleverne et pusterum, hvor de kan finde ro både fysisk og mentalt.

Eleverne må opholde sig i deres eget hus og i hovedbygningens hall samt i en række klasselokaler. Lærerværelset kan bruges af elever, som ikke har fået lavet deres afleveringer og derfor skal hjælpes med at finde tiden til opgaverne. En af de lærere, der er koblet på stillette, kan bistå med lektiehjælp.

Aftenaktiviteter

Mandag til torsdag aften er der en række frivillige tilbud til eleverne. Indholdet og formålet med aktiviteterne er i nogen grad et fælles anliggende mellem lærere og elever og kan derfor ikke præcist indholdsbeskrives. Skolen ønsker dog, at eleverne skal have et positivt og aktivt engagement i tilværelsen og ser frivillige aftenaktiviteter som en væsentlig mulighed herfor.

Fællesaftener

Fællesaftenerne er obligatoriske arrangementer, der foregår ofte hver torsdag kl. 19.30. Disse aftener består af en lang række – hovedsageligt kulturelle arrangementer der har til formål at styrke fællesskabsfølelsen i elevholdet gennem en række fælles oplevelser. Aftenerne har også til formål at vise eleverne et mangfoldigt og rigt udbud af forskellige kulturelle tilbud, så eleverne får et åbent, nysgerrigt og positivt forhold til forskellige kulturer og kulturelle tilbud

Medarbejdermøder

Der afholdes et medarbejdermøde om ugen. Medarbejdermødet er delt i to. Et åbent møde med elevdeltagelse og et lukket møde uden elever til stede. Der udarbejdes dagsorden og referater for disse møder. Personer behandles udelukkende på lukkede møder.

Gruppemøder

Hver uge afholdes der gruppemøde på 25 min.

Møderne har til formål, at eleverne skal opleve nærhed og omsorg fra en lille og tryk gruppe. På gruppemøderne taler man om det der rør sig i fællesskabet og hos den enkelte. Der udveksles og debatteres holdninger og meninger på møderne, hvor det er en del af målet, at alle oplever at blive hørt. På nogle møder er der en fast dagsorden.

I årsplanen er der taget udgangspunkt i skoleårets årshjul, og emner som har betydning for ungdomslivet og det samfund de er en del af. Der er lavet en årsplan for indholdet som bl.a. tager afsæt i erfaringer fra projektet ME & WE, som er et projekt, der skal styrke unges sociale kompetencer, relationer og fællesskaber. På gruppemødet skal eleverne også planlægge deres gruppeweekend.

Gruppelæreren er bindledet mellem skolen og forældrene og er den primære omsorgsperson i forhold til trivsel. Gruppelærer kontakter forældre efter ca. 4 ugers skolegang og afholder individuelle samtaler med eleverne med fokus på den enkeltes udvikling og trivsel samt den første forældre samtale.

Fællesmøder

Der er skemalagt ca. 5 fællesmøder i løbet af skoleåret. Fællesmødet har til formål gennem et møde der følger traditionelle demokratiske spilleregler at løse evt. problemstillinger og uoverensstemmelser. Møderne skal desuden lære eleverne om demokratiske spilleregler.

Husmøder

Der er husmøde hver tirsdag kl. 14.25-15.05. Her har eleverne mulighed for at diskutere deres bo-områdes specifikke problemer. Formålet med husmødet er, at eleverne lærer at tage ansvar for at få tingene i huset til at fungere samt udviser hensyn over for hinanden. Desuden er der ved samme anledning tid til at gøre ekstra rent på områder, der har med huset at gøre. Der er forskellige punkter på dagsordenen til husmøderne, som skal være med til at styrke elevernes omgang med hinanden, tillid og tryghed.

Særlige dage, ture og arrangementer

Introdage

De første skoledage er der fokus på, at eleverne lærer hinanden at kende i kontaktgrupperne og husene. Eleverne skal blive fortrolige med stedet og medarbejderne. Der er fokus på at lave fællesskabende aktiviteter og får en fornemmelse af dagens struktur på Vesterdal. Eleverne skal vælge valgfag for den første periode og de skal introduceres til undervisningen.

Gruppetur

Gruppeturen er en overnatningstur kontaktgrupperne, der har til formål at ryste grupperne sammen. Det er samtidig en markering af slutningen på introforløbet.

Godaw fest

Godaw festen afholdes onsdag i tredje skoleuge. Det er en temafest med tema som f.eks. Melodi Grand Prix. Der skal være fokus på, at arrangementet er humørfyldt og farverigt, og på at hver enkelt elev bidrager, så gruppen kan lykkes med deres optræden.

Gruppeweekender

Den langt overvejende del af weekenderne er gruppeweekender. Eleverne står for planlægningen og gennemførelsen af disse weekender i samarbejde med deres kontaktgruppelærer. Elever, der planlægger gruppeweekend, har mødepligt hele weekenden.

Anderledes dage

Der er i skoleåret skemalagt en række anderledes dage (se årskalender). Disse dage har varierende tema og plan, men følger de af undervisningsministeriet fastsatte krav til undervisningsforpligtigelse. Skolens kontor indsamler formåls- og indholdsbeskrivelser i forbindelse med afholdelse af disse dage.

Efterhånden som de anderledes dage bliver afviklet, vil indholdsbeskrivelsen udvides.

Klimafolkemødet

Klimafolkemødet i Middelfart er en årlig begivenhed, som sætter klimaet øverst på dagsordenen over tre dage (torsdag-lørdag) i uge 35. Vi deltager med alle elever i klimafolkemødet fredag i tidsrummet 9.00 - 14.30. I tidsrummet 9.00-9.45 står vi for en klimamorgensamling.

Morgensamlingens indhold er en vekselvirkning mellem fællessang og elevindslag i form af digte, fortællinger, performances etc., suppleret med en optræden af Vesterdal koret.

I tidsrummet fra 10.00-14.30 skal eleverne med udgangspunkt i en udleveret guide, opsøge og orientere sig i paneldebatter, foredrag, workshops og tiltag, synspunkter, holdninger på klimafolkemødet.

Formålet med dagen er at give eleverne indsigt i de mange perspektiver, der er på vores fælles klimaudfordringer, give dem stof til eftertanke, fundament og motivation til handling og initiativ, og ikke mindst at bidrage ind i det store klimalandskab med en stemme fra ungdommen.

Ejby natløb

5 km løb/gang om aftenen ad små stier og veje oplyst med fakler.

Det er første gang elevholdet som en samlet enhed drager ud i lokalsamfundet, og hvor de mærker at de er fælles om noget sport.

Målet er at eleverne hver især føler sig som en del af et efterskolefællesskab som igen er en del af et lokalt fællesskab

Husdag

Omkring en måned inde i skoleåret afholdes husdag, hvor eleverne sammen med deres huslærere hygger sig og bruger tid på at lære hinanden endnu bedre at kende. Der er mulighed for at lave nogle fælles aktiviteter på skolen med husgruppen eller tage på en lille udflugt.

Det er også muligt at sætte fokus på indretning af huset, så det i endnu højere grad bliver deres, så de føler sig bedre hjemme.

Huslærerne er sammen med eleverne, og styrker relationen til gruppen og de enkelte elever.

Familiedag

Der er i skoleåret skemalagt en familiedag. Dagen har til formål at styrke skole-hjem kontakten.

Igennem et socialt arrangement lærer forældre, elever og medarbejdere hinanden bedre at kende.

Elever og forældre deltager i forskellige workshops sammen i løbet af dagen.

Mudrace

Et utraditionel løb gennem forskellige forhindringer inklusiv rigtig meget mudder. Målet er at eleverne bliver bevidste om, hvor meget de faktisk kan holde til af udfordringer, som ved første øjekast virker uoverskuelige og så alligevel ved fælles hjælp komme glad og tilfreds i mål.

Vesterdal Mysteriet

En anderledes aktivitet, der giver kontaktgrupperne mulighed for at tilbringe tid sammen og løse opgaver, hvor de skal samarbejde. Grundformatet består af et O-løb, hvor eleverne gruppevis skal gennemføre et løb med bemandede og ubemandede poster kombineret med Escape Room. De kommer bl.a. til at kende hinanden, skolen og dens medarbejdere bedre undervejs. Vesterdal Mysteriet er en mission, som hele elevholdet i fællesskab skal løse. På aftenens poster samler de enkelte kontaktgrupper ledetråde, og næste dag skal ledetrådene bruges til at løse mysteriet sammen med de andre grupper.

Fællesskabende døg

Formålet er at skabe et afbræk i den almindelige undervisning, hvor eleverne blandes på tværs af årgange, klasser og grupper, så de får mulighed for at få øje på nye venner og indgå i andre relationer, end de gør i hverdagen. Hele elevgruppen deles op i hold, som indretter hver sin hjemmezone på skolen, hvor de mødes og løser en lang række forskellige opgaver. Holdene konkurrerer med hinanden i en række opgaver af forskellig karakter, så alle elever får mulighed for at sætte nogle af deres spidskompetencer i spil i holdenes interesser.

Julearrangement

Sidst i november bliver der afholdt til julearrangement. Formålet er, at eleverne kan vise deres skole frem til familiemedlemmer og eleverne skal optræde med kor og band. Der vil være fokus på, at der skabes julehygge.

Juleafslutning

Formålet med afholdelsen af juleafslutning på Vesterdal efterskole er at skabe en varm og meningsfuld afslutning på første del af skoleåret, hvor fællesskab, refleksion og fejring går hånd i hånd. Gennem en række fælles aktiviteter styrkes relationerne mellem elever og lærere, samtidig med at eleverne får mulighed for at reflektere over deres personlige og faglige udvikling i forbindelse med midtvejssamtalerne.

Midtvejssamtaler afholdes med kontaktgruppelæreren. Formålet samtalerne er at give eleverne individuel feedback på deres trivsel, udvikling og fagligt såvel som socialt.

Herudover byder dagene fx på julemiddagen, huskonkurrencer, kirkekoncert, bingo og en fælles god ferie seance. Alt sammen for at fremme fællesskabet, styrke de sociale bånd og den enkelte elevs oplevelse af at være en del af fællesskabet.

Galla

Galla giver eleverne en unik mulighed for at komme tættere på hinanden i en festlig og afslappet ramme. Galla er ofte forbundet med formelle rammer, hvor eleverne får mulighed for at lære om sociale normer, opførsel og etikette i festlige sammenhænge. At klæde sig pænt på, deltage i en formel middag og danse lanciers giver eleverne erfaring med sociale færdigheder.

Alle elever kan deltage i lanciers uanset erfaring med dans. Det er en aktivitet, hvor ingen står udenfor, og som kan bidrage til at inkludere elever, der måske normalt ikke deltager i dans eller festlige aktiviteter.

VesterVærk udstilling

Flere undervisningsforløb på skolen arbejder med forskellige kunstværker, installationer og performative indslag, som samles i en fælles udstilling under overskriften VesterVærk. Værkerne udstilles/præsenteres på Kabel29, som er en del af kulturhuset Tråden i Middelfart. VesterVærk

kan i nogle tilfælde have en samlet overskrift for udstillingerne, men kan også sammensættes af flere forskellige tematiske udstillinger og performances.

For nogle af eleverne er det en ekstra motivation i den daglige undervisning, at de fremstillede værker udstilles og præsenteres for et publikum uden for den almindelige skoleramme.

Elevernes familier inviteres til at komme til ferniseringen, men arrangementet er også åbent for andre interesserede – f.eks. lokale borgere eller tidligere elever.

Nogle af undervisningsholdene spiller også en central rolle i opsætning og præsentation af udstillingen.

Skitur/snetur til Sverige

Skolen tager i dette skoleår til Sverige. Turens formål tager et oplevelsespædagogisk udgangspunkt og har til formål gennem oplevelser i det fri, at styrke elevernes lyst og evne til at begå sig i anderledes kulturer og miljøer. Turen skal lære eleven at klare sig udendørs under til tider barske betingelser, hvor det at være afhængige af hinanden og hjælpe hinanden er et vilkår.

Musikteater

Skolen laver i dette skoleår musikteater. Musikteateret er en udvidelse af valgfagslinjen af samme navn. Forløbet er endnu ikke planlagt, men følger de af undervisningsministeriet fastsatte krav til undervisningsforpligtigelse. Skolens kontor indsamler formåls- og indholdsbeskrivelser i forbindelse med afholdelse af musikteateret.

Jagten – først til buffeten

Dagen har til formål at styrke mindre fællesskaber gennem samarbejde, koordination og bevægelse - alt sammen motiveret af et mål og en fælles 'fjende'.

Jagten - først til buffeten er en bastard af de populære Tv-programmer "Først til Verdens Ende" og "Jaget Vildt". Indenfor en konceptuel ramme slippes eleverne gruppevis løs i Nr. Åby. Her skal de samarbejde om at nå frem til et ukendt mål uden at blive opdaget og fanget af en lærer og frataget et liv. Eleverne skal for at finde målet stemple ind på 7 checkpoints i byen og samle ledetråde, der tilsammen afslører målets placering.

Det hold der opnår den hurtigste samlede tid inkl. - straf tid for mistede liv - går først i buffeten de kommende 2 uger. Det hold, der opnår næstbedste tid, tager som nr. 2, og så fremdeles.

Udover dagens overordnede formål fungerer Jagten - først til buffeten som et afbræk fra hverdagen, der giver noget at snakke om, som bringer elever og lærere tættere på hinanden, og som trækker på både smilebånd og i musklerne dagen derpå.

Korstævne

Formålet er, at eleverne oplever at indgå i et stort fælles kor sammen med efterskoleelever fra andre skoler. Der synges sange som eleverne har arbejdet med på forhånd, og i samarbejde med en ekstern korleder sættes en korkoncert sammen i løbet af dagen. Eleverne samarbejder med de

Øvrige skolars elever hele dagen og som afslutning på dagen inviteres et publikum ind til at overvære en koncert med det store fælles efterskolekor.

OL

Eleverne skal dyste i et utal af discipliner. Disciplinerne har alle en lidt skæv vinkel, så alle bliver både motiveret til bevægelse og udfordret. Målet er at styrke samværet og fællesskabet gennem bevægelsesaktiviteter.

Frame Filmfestival

Frame Filmfestival er en årligt tilbagevendende begivenhed, som afholdes i skoleårets afslutning. Festivalen planlægges og afvikles i samarbejde med Faaborgegnens Efterskole og Skanderup Efterskole. Arrangementet strækker sig fra middag til sengetid.

Formålet med dagen er at skabe en dag for filmeleverne, hvor det er dem og deres afsluttende filmproduktioner, der er i centrum. Der bliver således skabt en vaskeægte film gala stemning, med rød løber og limousine, ligesom eksterne dommere er kaldt ind for at vurdere de deltagende film og uddele de forskellige priser.

Musikfestival

På vores musikfestival starter vi med en forberedelsesdag, hvor elever på Vesterdal står for at opstille scener, boder og madtelt, så rammerne for en fantastisk festival kan blive skabt. Eleverne arbejder sammen om at bygge fem forskellige scener, der hver skal huse forskellige musikalske og kreative indslag, samt forberede madstationer, så alle kan få stillet sulten under festivalen.

På anden dag får vi besøg af omkring 700 efterskoleelever, som bidrager med musik og optrædener på vores scener. Eleverne får mulighed for at vise deres talenter, mens festivalgæsterne kan nyde en dag fuld af musik, kunst og fællesskab. Festivalen er en fantastisk måde at bringe unge sammen og fejre kreativitet i en livlig og uformel atmosfære.

Brobygning og selvvalgt opgave

Der er i skoleåret skemalagt brobygning og OSO-forløb. I uge 45 deltager 10. klasse i den lovpligtige brobygning. I uge 50 udarbejder 10. klasse en selvvalgt opgave som afleveres og efterfølgende fremlægges. Ugerne er endnu ikke planlagt, men følger de af undervisningsministeriets fastsatte krav til undervisningsforpligtigelse. Skolens kontor indsamler formåls- og indholdsbeskrivelser i forbindelse med afholdelse af ugen.

Afslutningsdage

Skoleårets sidste uge skal sikre en afrunding af efterskoleopholdet, hvor der både indgår afsluttende undervisning i en række fag, fællesskabende aktiviteter med et alment dannende sigte samt praktiske opgaver omkring rengøring og oprydning. I forhold til de praktiske opgaver er formålet, at eleverne får oplevelsen af at aflevere skolen i lige så pæn stand, som de modtog den.

Dagene starter med fælles undervisning i de praktiske opgaver, der er i løbet af dagen, og der er fokus på at alle hjælper hinanden med at håndtere de forskellige opgaver.

Afslutningsdagene har også til formål, at eleverne får sagt farvel til hinanden og til lærerne på en god måde. Der skal være tid til at mindes og til at snakke om skoleåret der gik, men der skal også være en række aktiviteter, der har det overvejende formål at mindes og styrke det sociale sammenhold.

Udtalelser og prøver

Udtalelser

Der skrives en udtalelse til hver elev i slutningen af året. I december måned laves en dybdegående evaluering af elevers faglige og sociale kompetencer i forhold til de forskellige undervisningssituationer og det pædagogisk tilrettelagte samvær. Den kan bruges som et fremadrettet redskab til at vejlede eleven i hverdagen og vejlede eleven i forhold til fremtidigt valg af uddannelse.

Den endelige udtalelse er en del af efterskolebeviset. Udtalelserne bearbejdes i lærerteams og på medarbejdermøder, og gennemgås af skolens forstander.

OSO

Elever, der har gennemført obligatorisk selvvalgt opgave, modtager en mundtlig evaluering af deres præstation samt en karakter.

Prøver

Der udarbejdes et regnskab for hver enkelt elev under hele prøveperioden, så skolen sikrer sig, at de af ministeriet fastsatte krav til undervisningsforpligtigelse overholdes. Dette skema vil blive udarbejdet, når ledelsen kender til udtræksfagene.

Skriftlige prøver

Organiseringen af skriftlige prøver foregår, så eleverne har undervisning og eksamen på samme dag. Udarbejdelse af den specifikke plan følger i april måned.

Tilsyn med elever

Morgenvagter

A-morgenvagten møder kl. 07.15.

A-morgenvagten orienterer sig i vagtbogen om hændelser, der skal reageres på. Vagtbogen er tilgængelig på alle computere og kan derfor nås hjemmefra via internettet.

Eleverne skal være på plads i spisesalen kl. 7.20. Inden de går ind i spisesalen, krydser de sig af på listen med deres navne. Morgenvagten siger godmorgen til eleverne og sikrer, at alle er kommet op.

Ved elevers fødselsdag ønsker morgenvagten tillykke. Dagens eventuelle fødselar popper op på intranettets forside.

B-morgenvagten møder kl. 07.40.

B-morgenvagten tager imod de elever, som er syge og ikke er i stand til at følge undervisningen. Eleverne skriver en besked til både forældre og kontaktlærer, og B-morgenvagten melder eleven syg, så de andre ansatte er klar over, at eleven ikke deltager i undervisning og øvrige aktiviteter.

Aftenvagter

1. aftenvagt:

1. vagten møder kl. 16.15 og læser i vagtbogen. 1. vagten hjælper 2. vagten med at tilse de syge elever. 1. vagten mødes med sin gruppe i køkkenet kl. 17.00 og laver aftensmad sammen med gruppen. 1. vagtens gruppe spiser aftensmad før de øvrige elever, og skal være færdige med dette og klar til at servicere de andre elever, når spisesalen åbnes kl. 17.45. Under aftensmaden sørger 1. vagten for at måltidet afvikles, så det er hyggeligt at være i spisesalen, og 1. vagtens gruppe får serveret, fyldt fade, ryddet brugt service af osv. Maden ryddes ud omkring kl. 18.15, og eleverne skal forlade spisesalen senest kl. 18.30. Derefter vaskes op og køkken og spisesal rengøres. Desuden sørger 1. vagten for, at en elev tørrer borde af i hall og på lærerværelse. 1. vagten skal også sørge for at flaget tages ned.

Kl. 19.30-21.00 tilbyder 1. vagten en aftenaktivitet, som eleverne kan deltage i, hvis de ønsker det. Inden vagtens afslutning går 1. vagten en runde og lukker og slukker på skolen, hvor det er muligt. 1. vagten har fri kl. 22.15.

2. aftenvagt

2. vagten møder kl. 16.15, og starter med at læse i vagtbogen. Der tjekkes, om nogen er fraværende eller syge i elevhusene. 2. vagten sørger for at have vagttelefonen med sig. Vagten starter med en runde i husene for at tilse syge elever.

Fra kl. 17.45 - 18.30, mens der er aftensmad, er 2. vagten i spisesalen og sørger sammen med 1. vagten for, at måltidet afvikles, så det er hyggeligt at være i spisesalen. 2. vagten tager sig også af

diverse opgaver (besvare telefon, udlevere musiknøgle etc.), så 1. vagten kan koncentrere sin energi i køkken og spisesal.

Efter kl. 18.30 skal vagten være på skolen eller beboelsesområderne sammen med eleverne.

2. vagten laver aftensservering sammen med sin gruppe og serverer den senest kl. 21.00. Kl. 21.20 ryddes serveringen til side, og 2. vagten sørger for, at der er ryddet op i hall og spisesal. På udgangslisten tjekkes om alle elever er kommet tilbage til skolen.

Kl. 21.45 skal eleverne være i eget elevhus, hvor de hygger sig og gør klar til at gå til ro.

Kl. 22.30 skal alle elever ligge i deres seng. 2. vagten siger godnat på hvert værelse og kontrollerer, at alle elever er til stede, og at der er lukket og slukket på skolen.

2. vagten noterer i vagtbogen, hvordan aftenen er forløbet. Inden vagtens afslutning bør man tjekke, at den lærer, der har sovevagten, har husket at tænde lys og at orientere sovevagten, hvis der noget denne bør være opmærksom på (evt. uro i et af husene, syge elever eller lign.).

2. vagten sætter alarmen til og låser hoveddøren af som det sidste.

2. vagten har fri kl. 23.00 og kan herefter tage hjem.

3. aftenvagt

3. vagten møder i løbet af aftenen for at tilbyde en aftenaktivitet – oftest i tidsrummet 19.30 – 21.30. Tidspunkt og omfang aftales i vagtgrupperne. Der bør altid være mindst én aktivitet om aftenen.

Nattevagt

De lærere, der bor på skolen, har sovevagt fordelt på faste ugedage. Sovevagten har ansvaret i tidsrummet 23.00 – 07.15 fra søndag til torsdag, og i tidsrummet 23.30 – 9.00 fredag og lørdag nat. Den lærer, der har sovevagten, skal sørge for at tænde udendørslyset, inden vagten påbegyndes. Sovevagten kan kontaktes af 2. vagten inden denne slutter sin vagt, hvis 2. vagten vurderer, at der er ting, sovevagten bør være særlig opmærksom på.

Weekendvagt

Weekendvagten dækker tidsrummet fredag kl. 15.25 til søndag kl. 23.00 og deles af tre eller fire lærere. Tre, når det på forhånd skønnes, at elevtallet er lavt. Fire, når det skønnes, at der er mange elever – f.eks. i forbindelse med bliveweekends, gruppeweekends, weekends umiddelbart efter ferier etc.

Tre lærere:	Lærer 1: Har vagt	fredag	15.15 – 23.30
		søndag	09.00 – 16.00
	Lærer 2: Har vagt	lørdag	09.00 – 23.30
	Lærer 3: Har vagt	søndag	16.00 – 23.00

Fire lærere:	Lærer 1: Har vagt	fredag	15.15 – 23.30
		lørdag	10.30 – 17.00
	Lærer 2: Har vagt	lørdag	09.00 – 23.30
	Lærer 3: Har vagt	søndag	09.00 – 16.00
	Lærer 4: Har vagt	søndag	16.00 – 23.00

Denne fordeling sikrer, at enhver weekendvagt har en fredag i løbet af weekenden.

Fredag og lørdag skal eleverne være i elevhusene senest kl. 22.45, medmindre vagterne og gruppen har besluttet noget andet.

Vagtteams

Aftenvagter

Mandage – Mette, Flemming, William, Pia

Tirsdage – Gregers, Stine Mia, Jens, Nicoline

Onsdage – Hase, Lasse, Tracey, Martha, Tanja

Torsdage – Ejvind, Frederik, Rikke

Forskellige dage – Stine B.

Nattevagter

	Før jul:	Efterjul:
Søndag:	Gregers	Gregers
Mandag:	Lasse	Nicoline
Tirsdag:	Hasse	Hasse
Onsdag:	Tracey	Tracey
Torsdag:	Frederik	Frederik

Huslærere

Fisken:	Rikke, Lasse
Jomfruen:	Gregers
Krebsen:	Nicoline, Flemming
Skytten:	Tracey, William
Stenbukken:	Stine, Jens
Tyren:	Mette, Hasse
Vandmanden:	Stine Mia, Ejvind
Vædderen:	Martha, Frederik
Vægten:	Tanja